Колхоэ, совхозуудай ниитын ажахые саашадань бэхижүүлжэ, хүдөө ажахын бүхы продуктнуудые элбэг ехээр абадаг болое.

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№249 (10003) | 1962 оной октябриин 20, суббото | Сэн 2 мүнгэн

★ ★

ЭХЭ ОРОНОЙ МАНДАЛДА

бриин Агууехэ социа-
исхалай алдарта ойе
эрхим һайн амжал-
тахын түлөө мүры-
жам дэлгэр Эхэ орон
й хаа хаанагүй үр-
айсатайгаар дэлгэ-
Энэ мүрысөөндэ
аа шамажа ороһон
республикын таряа-
үдөө ажахын жэлые
тайгаар түгэсхэхэ,
хүдэлмэрөө эрхим
шанартайгаар, бого-
олзор соо дүүргэхэ,
нгөө урда абаһан
бэелүүлхэ, хэлэһэн
хүрэхэ гэжэ оролдо-
ээр оролдоод, муу
амжалта туйлаба.
э таряа худалдаха
с уялгаяа Буряадай
й колхознигууд, сов-
й хүдэлмэришэд,
элтэд болон хүдөө
бүхы хүдэлмэрилэг-
дүүргэһэниие КПСС-
нтральна Комитет,
й Министрнүүдэй
сэдьхэлээ ханангяар
ээнэд» гэжэ аржытар
ээшыень уншахада
н бүхэнэй баярла-
һахархахаар байна.

бликамнай гүрэнэй
та 6 миллион 615
пүүд орооһо таряа
хай. Энэнь түсэбөөр
гдаһанда орходоо 1
559 мянган пүүдээр
э болоно. Коммунис
а тангариг үгэһэн
хэнэйнгөө үгэдэ хү-
хэ оронойнгоо ма-
өөһэдынгөө зүгһөө
бэлэг бариһандаа
кымнай ажалша-
рлахань зүб. Шэн
йгоор ажаллаһанай
э нимэ амжалта
аба. Энэ жэлдэ рес-
мнай таряашад ур-
ынхиһаа эршэмтэй-
олдосотойгоор, үүс-
эр ажаллаһандаа
охо эрхэтэй. Иимэ
оһо таряан урда
тэ гүрэнэй амбаар-
шье тушаагдаагүй
ха юм. Энэ хадаа
ьяата ажалай үрэ
айһаниинь элигэ.
рэнгэшье хаагдан-
руза, горох элбэ-
үүлһан ажахынууд
рсагтай кукурузын
гаса абаад, ороо-
хижо амбаарлаһан
л бии. Нёдондо-
һураггүй ехэ си-
агданхай. Колхоз,
днай энэ жэлдэ тэ-
үнгэрэгшэ жэлэй-
ээд баян. Ажал-
алта туйлаһан тү-
ые, эрхим ажахы-
ооложо барахаар

таряалангай, мал
продуктнуудые гү-
алдаха түсэбүүдээ
айгаар дүүргэһэн
н дүүргэһэн хүдөө
хүдэлмэрилэгшэдтэ
ба алдар соло!»
мунис партиингаа
на Комитедэй
уряада Буряад

ороноймнай таряашад үнэн үгөөрөө, үйлэ хэрэгээрээ харюусаба. Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн түрүү колхоз, совхозуудта, хүдөө ажахын бүхы түрүүшүүлдэ алдар соло!

Зүгөөр энэ амжалтаараа һанаагаа амаржа огто болохогүй, һанаагаа амарха эрхэшьегүйбди. Октябриин түүхэтэ һайндэрые угтуулан дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй долгиие улам хүсэтэйгөөр эбхэрүүлэн, шэнэ шэнэ амжалтануудай түлөө тэмсэхэ зэргэтэйбди. Урдамнай бүри ехэ харюусалгатай зорилго табигданхай. **«Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэришэд! Таряашан байһанайнгаа нэрэ зэргые хүндэлэгты! Шэн габьяата ажалаараа ниитынгээ ажахые бүхэжүүлэгты, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр гаргадаг бологты!»** гэжэ партимнай Центральна Комитет уряална. Энэ уряадань баһал арюун хэрэгээрээ харюусаха уялгатайбди. Ерэхэ жэлдэ ороoһо таряа болон бусад шухала ургамалнуудые мүнөөнэйхиһөө нилээд ехээр тарижа, баян ургаса абаад, Эхэ оронойнгоо мандалда үргэхэ гээшэ республикымнай таряашадай нангин хэрэг болоно. Энэ зорилгые бэелүүлхын түлөө мүнөөнһөө тэмсээгүйдэ аргагүй. Түбхын түрүүндэ эндэ юун тухай хэлэгдэнэб гэхэдэ, ерэхэ жэлдэ шэнисын талмай ашагүйгөөр үргэдхэгдэхэ, горох, кукуруза ехээр таригдаха болоно. Тиигэбэл, ороoһо таряа, малай тэжээл урда урдынхиһаа ехээр абадаг болохомнай лабтай. Байгша онойнгоо амжалтаар зоригжоһон, бүри баян дүй дүршэлтэй болоһон таряашаднай ерэхэ жэллэ улам оролдосотойгоор ажаллажа, бүри ехэ амжалта туйлаха байһандань найдамаар.

Тиигээд 1963 он хадаа манай республикада илангаяа дэмбэрэлтэй жэл болохо ушартай. БурАССР-эй тогтоһоор дүшэн жэлэй ой ерэхэ жэлдэ гүйсэхэ байна. Коммунис партиингаа ленинскэ сэсэн мэргэн политикын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байһанай ашаар промышленность болон хүдөө ажахыгаа хүгжөөлгэдэшье, культурна байгуулалтадашье тон ехэ амжалта туйлаһанаа республикамнай харуулха зорилготой, харуулхашье. Ажалай болон политическэ тон ехэ дэбжэлтын оршон байдалда республикымнай бүхы ажалшад хүдэлжэ байна. Партийна, советскэ, профсоюзна болон комсомольско организацинууд олониитэ зоной энэ дэбжэлтые толгойлжо, саашадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень ажалшадые шадамар бэрхээр зоригжуулха, ударидаха, эмхидхэхэ уялгатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Суулгын совхозой тоог дээрэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

УЛАМ ОРОЛДОСОТОЙГООР АЖАЛЛАХАБДИ

Совхозоймнай газарые хүрьһэ муутай, хооһон губи гэжэ зарим хүнүүд нэрлэдэг. Үнэндөө тэрэ тиимэшье бэшэ даа. Хэрбээ оролдоод, хүсэ, зөөри гаргаад байбал, ашыень харюулхал байха...

Энэ жэлэй ургаса олон үгэ хэлэлтэгүйгөөр, ямаршье тобшолол, зууршалгагүйгөөр хооһон губи «байдагаа» харуулба бэшэ гү? Гүрэнэй амбаарта 40400 центнер ороoһо таряан энэ жэлэй ургасаһаа тушаагдаа.

Би 15 жэл удаагаар комбайнераар ажалланаб. Иимэ ехэ ороoһо таряа гүрэндэ худалдахаһаа байтагай, хуряажа абадагаашье һананагүйбди. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ гектарай арайхан гэжэ 7—8 центнер хуряадаг һаа, мүнөө 10 центнер, зарим полинуудһаа бүришье ехэ абтаа.

Баян ургаһан таряагаа гээлтэ хоролтодо оруулангүй, богони болзорто хуряажа абалга бидэ механизаторнуудай гарта бшуу. Тиимэһээ бидэнэр таряа хуряалгада орохынгоо урда тээхи суглаанда «Темижбекский» совхозойхидой шэнэ, түрүү арга ажалдаа үргэнөөр хэрэглэжэ, комбайнуудаа бүлэг бүлэгөөрнь, үдэр һүнигүй ябуулха гэжэ шидээ һэмди. Би өөрөө «СК-3» комбайнаар 450 га таряа хуряахаб гэһэн уялга абаа һэм. Абаһан уялгаяа дүүргээб, хэлэһэн үгэдөө хүрөөб гэжэ хэлэхэ байнаб. Бүхыдөө 576 гектар таряа хуряажа, 3120 центнер ороoһо сохёоб. Энэмни хадаа Агууехэ Октябриин 45 жэлэй ойн баярай һайндэртэ минии бэлэг болог.

Хуряалгын үдэрнүүдтэ машина, техникэ һаадгүй һайнаар, үдэр һүнигүй ажаллаа. Би Бато Бадмаевтай нэгэ комбайнаар хоёр халаанда ажаллааб. Бадмаев энээнһээ урда тээ МТМ-дэ хүдэлдэг һэн. Хуряалгын үедэ комбайнернуудай дутахада минии халаан боложо хүдэлөө. Урда тээнь комбайнда һуужа үзөөгүй аад лэ түрүүшээр ядалдаа. Теэд хара амяа хараад ябаагүйб. Халаанайнгаа һүүлээр тэрээндэ туһалдаг, 15 жэлдэ олоһон зарим тэды дүршэлдөө һургааб. Тиигэжэ хоюулан нэгэ амин, эбтэй этэйгээр ажаллаабди.

Комбайнһаа гараһан ороoһо зөөхэ хүдэлмэри совхоздомнай яһала һайнаар эмхидхэгдээ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай комбайнһаа ороoһо зөөдэг нүхэр Никифор Теслев дааһан ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандаа. Жолоошодой гэмээр бидэ нэгэтэшье һаатаагүйбди. Арба хоноод лэ ажалай дүн гаргагдажа, хэн комбайнерай түрүүлжэ ябаһыень эли тодо газарта харуулдаг байгаа. Би мүнгэн шанда хүртөө һэм.

Манай 2-дохи фермынхид бүхы таряагаа хуряажа дууһамсараа, гээгдэжэ ябаһан 3-дахи фермынхидтээ туһалжа ороо. Би 3-дахи фермын ешмээн, обёос хуряалсаһан байнаб.

Хуряалгын һүүлээр комбайнуудаа заһабарилха һанаатайбди. Юуб гэхэдэ, үбэлэй хүйтэнһөө урид, дулаан хада комбайнаа заһабарилаад, МТМ-дэ инженертэ тушаабал, ерэхэ жэлдэ хүдэлмэри һураггүй бага боложо үгэхэ бшуу. Мүнөө ороной түрүү ажахынууд иимэ арга үргэнөөр хэрэглэдэг болонхой. Гансал юун дуталданаб гэхэдэ, запасной частяар тон муу хангагдадаг гээшэбди. Энэ талаар аймаг хоорондохи «Сельхозтехникын» отделени өөрынгөө урдахи зорилго мүнөөнэй эрилтэдэ харюусамаар дүүргэнэ гэжэ хэлэхын аргагүй. Бидэ, механизаторнууд «Сельхозтехникынхидтэ» ехэ эрилтэ табинабди.

Ороной олонхи ажахынуудта машина, техникэеэ агрегатна аргаар заһабарилха шэнэ, түрүү арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Энэ талаар манай аймагай «Победа» колхозой механизаторнууд үбэл болотор агрегатна аргаар трактор, комбайнаа заһабарилха һайн һайхан үүсхэл гаргаа. Бидэ тэдэниие дэмжэнэбди.

Гүрэндэ республикымнай ажалшадай ороoһо таряа худалдаха энэ жэлэйнгээ уялга нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэнэйнь түлөө КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй министрнүүдэй Соведэй эльгээһэн халуун амаршалгатай танилсаад байхадаа, юрын механизатор минии зүрхэн, омог баяраар билтаран байна. Ерэхэ жэлдэ бүри ехэ ажалай амжалта туйлахын түлөө хүсэ шадалаа гамнахгүй оролдохобди.

Д. Ванчиков,
Суулгын совхозой комбайнер.

Манайшье хубита байха

Байгша ондо баян ургаса абажа, Эхэ оронойнгоо амбаарта хэзээ хэзээнэйхиһээ элбэг ехэ таряа тушаагаад, социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн республикынгаа таряашадай амжалтаар үнэн зүрхэнһөө омогорхон баясанабди.

Энэ амжалтада манайшье оруулһан хубита бии гэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди. Энэ жэлдэ манай ажахынхид бүхы таряалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 11,6 центнер таряа хуряажа, гүрэндөө хамта 18 мянган центнер ороoһо худалдаа. Энэмнай нёдондоной-хидо орходоо 3—4 дахин ехэ болоно. Мүн энэ үе соо таряалангай гектар бүриһөө үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 4—5 центнерээр ехэ ургаса абтаа бшуу.

Эдэ бүгэдын ашаар өөһэдынгөө ажахыда хүсэд хүрэхэ 19 мянган центнер эрхим шанартай үрэһэ хаажа абаабди. Ганда, республикынгаа ажахынуудта худалдахаар 5 мянган центнер эгээл шэлэмэл сортын, элитнэ, суферэлитнэ классай үрэһэ бэлдээбди.

Тиихэдэ зарим отделени, бригаданууднай бүришье ехэ ургаса абаһан байна. Жэшээнь, нэгэдэхи отделениин ажахын тоосоото комплексно бригадынхид (бригадирынь нүхэр Зайцев) гектарай дунда зэргээр 25 центнер шэниисэ хуряанхай.

Бүхы ургасаяа богони болзорто, гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тула механизаторнууднай нилээд лэ эршэмтэйгээр ажаллаа гэжэ тэмдэглэхэ ушартай. Тэдэнэй дунда, тус тустаа 450—500 гектар хадажа, хуряажа, 5—6 мянган центнер таряа сохиһон комбайнёрнууд: Р. Эрдынеев, В. Парфенов (нэгэдэхи отделени), И. Акулов (дүрбэдэхи отделени) болон бусад олон.

Таряашад, механизаторнуудайнгаа туйлаһан эдэ амжалтаар урмашан, малшаднай баһал муу бэшээр хүдэлнэ. Гүрэндэ мяха худалдаха 9 һарын түсэб болзорһоон урид дүүргэгдээ һэн. Тэрэшэлэн үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулхада һүншье һураггүй ехэ һаагдаа. Мүнөө зарим фермэнүүднай һү һааха жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ дүтэлөө. Жэшээнь, нэгэдэхи отделениин түбэй фермынхид нёдондоной энэ үедэ үнеэн бүриһөө 1120 литр һү һааһан байбал, мүнөө үнгэрһэн 9 һара хахад с[illegible] 1600 гаран литр һү һаанх[illegible] Ажахы дотороо һү һаалга[illegible] ходо түрүүлжэ ябадаг гүр[illegible] дахи фермынхид энэ үе [illegible] үнеэн бүриһөө 1900 гаран л[illegible] һаажа, түсэбөө дүүргэхэ дү[illegible]лөө.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР[illegible] Министрнүүдэй Соведэй ам[illegible]шалгын бэшэгээр урмашан [illegible]ригжожо, ажахымнай хү[illegible] мэришэд гүрэндэ 5170 цен[illegible] мяха худалдаха жэлэйнгэ[illegible] сэб болзорһоонь урид, н[illegible]риин 25 болотор дүүргэх[illegible] шиидээ. Тиихэдэ гүрэндөө ха[illegible]та 25 мянган центнер һү х[illegible]далдаха уялгаяа баһал декаб[illegible]риин 5—Совет Конституциин үдэр болотор дүүргэхэбди.

Урдаа табиһан эдэ бүхы зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын тула малшаднай эршэмтэй шангаар хүдэлжэ байнхай.

С. Автушенко,
Ивалгын туршалгын-жэшээтэ ажахын директор.

Арад зоной хэтэ мүнхэдөө алдаршаһан баатаршалга

Эсэгэ ороноо хамгаалгын 1812 оной дайнай 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ехэ һайндэр октябриин 18-да Бородинодо болобо.

Ородой агуу ехэ полководец М. И. Кутузовай хүшөөдэ, Бородиногой байлдаанда шалгарһан полкнуудай хүндэлэлдэ бодхоогдоһон хүшөөнүүдтэ, Эхэ оронойнгоо түлөө 1941 оной намар болоһон дайнда наһа бараһан совет сэрэгшэдэй хүшөөнүүдтэ һайндэртэ хабаадагшад сэсэгүүдые табиба.

Раевскиин батарейн байһан газарта дүтэхэнэ ехэ трибуна түхеэрөөтэй.

Хэдэн мянгаад хүдэлмэришэд, колхознигууд, һурагшад, илангаяа Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй олон сэрэгшэд тэндэ суглараа.

Советскэ Союзай маршал, СССР-эй оборонын министр Р. Я. Малиновский, КПСС-эй ЦК-гай РСФСР-тэхи бюрогой гэшүүн А. В. Романов, Советскэ Союзай маршалнууд И. Х. Баграмян, К. Е. Ворошилов, Н. И. Крылов, В. И. Чуйков, бронетанкова сэрэгүүдэй главна маршал П. А. Ротмистров, авиациин маршал О. А. Красовский, СССР-эй культурын министр Е. Ф. Фурцева, КПСС-эй МК-гай нэгэдэхи секретарь Г. Г. Абрамов, РСФСР-эй культурын министр А. И. Попов, Советскэ Союзай Геройнууд, СССР-эй летчик-космонавтнууд Ю. А. Гагарин, А. Г. Николаев, П. Р. Попович, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд, олон айлшад—ниислэлэй, Москва шадарай областьнуудай түрүүшүүл, СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй депутадууд, уран зохёолшод, эрдэмтэд трибуна дээрэ гараба.

Ажалшадай депутадуудай Московско областной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. И. Конотоп митингые нээгээ.

СССР-эй Наукануудай академиин түүхын эрдэмэй таһагай академик-секретарь Е. М. Жуков, машина бүтээлгын [illegible]тищенскэ заводой фрез[illegible]щик Н. А. Январев, Можа[illegible] районой «Бородино» кол[illegible] агроном Р. Н. Буева, 194[illegible]до Бородино шадар бол[illegible] байлдаанда хабаадаһан, Со[illegible]скэ Союзай Геройн нэрэ з[illegible]дэ хоёр дахин хүртэһэн, арм[illegible] генерал Д. Д. Лелюшен[illegible] РСФСР-эй уран зохёолшодо[illegible] бүлгэмэй правлениин түрүү[illegible]лэгшэ Л. С. Соболев, Москвагай лесотехническэ институдай һурагша Э. Павлова, сэрэгэй Москвагай округай командалагша, Советскэ Союзай маршал Н. Крылов гэгшэд митингдэ үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, Н. С. Хрущевто зорюулагдаһан бэшэгые митингдэ хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаба.

***

Эсэгэ ороноо хамгаалгын 1812 оной дайнай болоһоор 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баяр ёһололой суглаан октябриин 18-да Москвада, съезднүүдэй Кремлиин ордон соо болобо. Ниислэлэй олониитын, Совет Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой түлөөлэгшэд энэ суглаанда байгаа.

Нүхэд Ф. Р. Козлов, А[illegible] Косыгин, Д. С. Полян[illegible] М. А. Суслов, Н. С. Хр[illegible] Н. М. Шверник, В. В. Гр[illegible] Л. Ф. Ильичев, Б. Н. [illegible]марев, А. Н. Шелепин [illegible]дэй президиумдэ гар[illegible]дань тэндэ һууһан хүн[illegible] нэрьесэ альга ташаба.

СССР-эй Наукануудай Ак[illegible]демиин гэшүүн-корреспондент В. М. Хвостов арад зоной агуу ехэ баатаршалга тухай элидхэбэ.

Баяр ёһололой суглаанай түгэсхэлдэ ехэ концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКЫН АЖАЛШАДАЙ МИТИНГ

ряад оронноймнай
Үдэ хотын Сове-
айндэрэйхеэр шэ-
Агуу ехэ Ленин
э, КПСС-эй ЦК-
умэй гэшүүдэй ду-
байшангай нюур
гдана. Мүн тэндэ
н түрүүшүүлэй
үлгэгдэнхэй. Хяа
ан туг намилза-
унгнууд аржына.
ай Эхэ орондоо
үүд таряа худал-
социалис уял-
гэһэн мэдээн хо-
но.

Үсэгэлдэр эндэ үргэн дэлгэр республикымнай аймагуудһаа, Улаан-Үдэ городой бүхы районуудһаа ажалшадай түлөөлэгшэд сугларжа, олон зоной хабаадалгатай ехэ митинг болобо. Энэ митинг КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгада зорюулагдаба.

Үдэшын 5 час. Республикын ажалшадай митингые КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Бирюков** нээжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Барьядаевта** үгэ үгэбэ.

Энэ жэлдэ республикын колхоз, совхозуудай баян ургаса туйлажа, Эхэ орондоо таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн, мүн республикын хүдөө ажалшадай урда байһан зорилгонууд тухай нүхэр Барьядаев тогтобо.

Тэрэнэй һүүлээр хэдэн хүн үгэ хэлэбэ. Мухар-Шэбэрэй «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Тютрин,** Хориин нютагай үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо нүхэр **Борисов,** КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой секретарь нүхэр **Цыбиков,** Кабанскын совхозой бригадир нүхэр **Гусев,** хүдөө ажахын институдай студент нүхэр **Мункуев,** 1-дэхи АТК-гай жолоошон нүхэр **Опальников,** ПВЗ-гэй мастер нүхэр **Никитин** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Митингдэ хабаадагшад КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээхэ бэшэг баталан абаба.

...һээ „Үнэн" сониной амаршалга

...эн» газетын ар-
номерой гара-
рамдуулан,
К-гай, Монголой
убликын прави-
газетэ «Үнэн»
еги танай редак-
циин бүхы хүдэлмэрилэгшэдые халуунаар амаршалаад, хүндэтэ хани нүхэд, таанарай арюун һайхан ажал хэрэгтээ ехэ амжалта туйлахыетнай хүсэн юрөөнэбди.

«ҮНЭН» СОНИНОЙ РЕДКОЛЛЕГИ.

БАЯР БАЯСХАЛАНТАЙГААР УГТАБА

Гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн манай республикын ажалшадые КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй халуунаар амаршалһан амаршалгые Яруунын аймагай колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд угаа ехэ баяр баясхалантайгаар угтаба.

Буряадай ажалшадай туйлаһан амжалтада манай яруунынхидай хубита мүн лэ оролсонхой. Газар ашаглаха хэрэг һайжаруулһанай, ороoһото ургамалнуудай тарилга нилээд үргэдхэһэнэй ашаар манай аймагай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ яһала һайн таряа ургуулжа, тэрэнээ богонихон болзор соо гүйсэд хуряажа абаа. Тиихэтээ хамта гүрэндөө таряа тушаалгые һайнаар эмхидхэжэ, Эхэ оронойнгоо амбаарта 95200 центнер ороoһо оруулбабди.

Таряагаа хаһа саг соонь хуряажа, гүрэнтээ тоосоһоной ашаар таряашад, малшаднай малай үбэлжэлгэдэ бэлдэжэ оробо. Һолоомо, үбһөө шэрэжэ, байра байдал заһабарилжа захалба. Тиихэдэ механизаторнууднай хүдөө ажахынгаа машина, техникые заһажа эхилбэ. Гадна хүрэнгэдэ үрэһэ хаалган, сэбэрлэлгэн түлэг дундаа ябажа байна.

Партиин ЦК-гай, Советскэ правительствын энэ үндэр дээдэ сэгнэлтэдэ хүртөөд байхадаа, манай Яруунын бүхы ажалшад байгша хүдөө ажахын жэлые һайнаар үдэшэжэ, ерэхэ жэлые эрхимээр угтаха байһаниинь лаб бата. Тус амаршалгада зорюулагдаһан баяр ёһололой суглаанууд хаа хаанагүй боложо, харюудань шэнэ уялганууд абтажа байна.

С. Довгань,
Яруунын аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Хайхарамжагүй ажалай хойшолонгууд

Загарайн аймагай партийна эхин организацинууд (Хандагатайн, Шулуутайн, Горхоной леспромхозуудай, Элхиин автомашина заһабарилгын заводой гэхэ мэтэ) заседани ба суглаанууд дээрээ ВЛКСМ-эй комитедэй тоосоо ходо шагнадаг, саг үргэлжэ туһалжа, заабари үгэжэ байдаг. Тиигэжэ 1961 ондо үйлэдбэриин гээгдэнги участогуудта 60 комсомолшууд эльгээгдэһэн, комсомол-залуушуулай 50 бригаданууд, 20 халаанууд бүридхэгдэһэн байха юм. Коммунис ажалай түлөө тэмсэлдэ ороһон 47 бригадануудай 15-ниинь, коммунис ажалай ударнигай түлөө оролдогшо 150 комсомолшуудай 70-ниинь тиимэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Комсомолой олон организацинууд партийна эхин организацинуудай хүтэлбэри доро һайн һайхан ажал хэрэгүүдые бүтээнэ. Жэшээлхэдэ, Хандагатайн леспромхозой ВЛКСМ-эй комитет лесопунктнуудта комсомол-залуушуулай 8 бригаданuудые эмхидхээ. Тэдэнэрынь һара һарынгаа даалгабари һайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэнэ. Фёдор Хохловой коммунис ажалай бригада һара ба кварталайнгаа түсэбые 110—120 процент дүүргэнэ. Валентин Аниковай бригада бүришье ехэ амжалта туйланхай. Николай Куперингэй, Владимир Калашниковай (Шаргайн лесопункт) Василий Крыловой, Анатолий Кирилловэй, Владимир Верницкиин (Хара-Хүтэлэй лесопункт) залуушуулай бригаданууд һайнаар ажалланад. Верницкиин, Хохловой, Крыловой, Кирилловэй бригаданuудта модо гэзэлуулан ашаха түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэгдэжэ, ажалайнь бүтээсэ нилээд дээшэлхэй.

Һал'ус леспромхозой ВЛКСМ-эй комитет үе үе болоод лэ бригадуудай ба комсомол-залуушуулай слёт эмхидхэдэг. Жэшээлхэдэ, һүүлшын слёт ажарэ леспромхозой директор нүхэр Тугутовай «Коммунис ажалай бригаданудһаа коммунизм тээшэ зорихойбди» гэһэн һонирхолтой элидхэл шагнагдаа һэн. Мүнөө үедэ тэндэхи бүхы хүдэлмэришэд коммунис ажалай түлөө мүрысөөндэ халан оронхой, 211 хүндэ тэрэ хүндэтэ нэрэ зэргэ үгтэнхэй.

Мүн ВЛКСМ-эй комитедэй үүсхэлээр агитбригада эмхидхэгдэжэ, үбһэ, таряа хуряалгын үедэ хүршэ XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой бригадануудаар, лесопунктнуудаар концертнүүдые табиһан байха.

Гэхэтэй хамта комсомолой организацинуудай ажал хүдэлмэридэ үшөөл олон дутуу дунданууд дайралдана. КПСС-эй Загарайн райком ба партиин эхин организацинууд комсомолой ажал хинан шалгажа, хүтэлбэрилжэ, туһалжа байха гэһэн заабари үшөөл һулаар дүүргэнэ, залуу үетэнэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэришэдые шэлэн табилгада анхаралаа багаар хандуулна.

Онохойн СМУ-гай, модо урадхуулгын комбинадай парторганизацинууд ВЛКСМ-эй комитедэй секретарьнуудай тоосоо шагнажа, зохистой шиидхэбэринүүдые абаад лэ, хэрэгээ бүтээһэн дээрэ тоолоджорхёо. Тэрэнь юугээр гэршэлэгдэнэб гэхэдэ, ВЛКСМ-эй эндэхи комитет март һараһаа хойшо нэгэшье суглаа зарлаагүй. Комсомолшуудай взносууд суглуулагданагүй. Тус СМУ-да залуушуулай олоншье һаа, энэ жэл нэгэшье хүн ВЛКСМ-эй гэшүүн болгогдожо абтаагүй.

Модо урадхуулгын комбинадта жэлэй эхинһээ хойшо хамтын суглаан зарлагдаагүй байха юм. ВЛКСМ-эй комитет заседани дээрээ үйлэдбэридэ хабаатай асуудалнуудые хэлсэдэггүй. Хэн хэнтэй мүрысэнэб, хэн хэр зэргэ ажалланаб гэхэ мэтэ асуудалда комсомолой комитедэй зүгһөө харюу абахагүйт.

Партиин райком, парторганизацинууд, ВЛКСМ-эй райком комсомолшуудые үйлэдбэриин һалбаринуудта шэлэн табиха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулнагүй. Тэрэнэй хойшолонгынь юуб гэхэдэ, аймагай колхоз, совхозуудта ажаһуудаг 344 комсомолшуудай оройдоол 40-ниинь мал ажал дээрэ хүдэлнэ. Тиихэдэ Эрхирэгэй совхозой 87 комсомолшууд сооһоо нэгэшье малшан байхагүй. Эгээл иимэ байдал мүн XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо харагдана.

Аймагай партийна организаци залуушуулай дунда социалис мүрысөө тон бирагүйхэнөөр эмхидхээ. Ёһын тэдыдэ комсомол-залуушуулай 50 бригаданууд ба 20 халаанууд эмхидхэгдэнхэй. Зүгөөр тэдэнэр ямаршье социалис уялгагүйгөөр ажалланад. Тэндэ комсомолой группанууд гэжэ байхагүй.

Залуушуулай дунда коммунис ажалай түлөө мүрысөө хүгжөөн дэлгэрүүлгэдэ партиин райком анхаралаа табяагүй гээшэ ха. Юуб гэхэдэ, СМУ-гай, Горхоной леспромхозой, «Гигант» колхозой, Эрхирэгэй, Тальцын совхозуудай нэгэшье комсомол гү, али залуу хүн коммунис ажалай түлөө тэмсэлдэ ороогүй зандаа.

Гадна КПСС-эй райком ба партиин эхин организацинууд залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бага анхаралаа хандуулна. Юрэдөөл хамаг хүмүүжүүлхы хүдэлмэри хадаа кино харуулалгаар, хатар танца эмхидхэлгээр хизаарлагдашана гэбэл, алдуу болохогүй ха. Залуу үетэнэй һонирхомоор, һанаа сэдьхэлыень буляан татамаар лекцинүүд, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэггүй. Эдэ бүгэдын ашаар үнгэрһэн 8 һарын хугасаада архи уугаад, хулиган аашагаргалга нёдондонойхиһоо балай үсөөн болоогүй. Гэхэтэй хамта партиин эхин организацинууд ниитын журам сахилгада залуу үетэниие хабаадуулха гэһэн эрилтэ шангаар табинагүй. Арадай дружинниигай үнэмшэлгэтэй 450 залуушуулай олонхинь өөрынгөө уялга дүүргэнэгүй.

Комсомолой хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөөр эдэбхитэй бэрхэ, үйлэдбэри дээрэ бэеэ харуулһан нүхэдые томилхо шухала. Тиихэдэ ябажа байгаа ондо ВЛКСМ-эй райкомой 2-дохи секретарь 3 дахин, 1-дэхи секретарь нэгэ дахин һэлгэгдэһэн байха юм. Эндэ март һараһаа хойшо инструкторнууд үгы. Тэрэшэлэн тоосоото үе соо комсомолой комитедүүдтэ 12 секретарьнууд һэлгэгдээ. Жэшээлхэдэ, ганса XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо жэлэй туршада комсомолой организациин 4-дэхи секретарь хүдэлжэ эхилбэ.

Эдэ бүгэдэ дутуу дунданuудые КПСС-эй райкомой, ВЛКСМ-эй обкомой тэсэжэ байһаниинь гэмшэлтэй.

Р. Полусуров,
КПСС-эй обкомой инструктор.

УРМАТАЙЛ ДАА!

Соёлой эмхинүүд ажалшадай культурна эрилтые хангаха, хүмүүжүүлхы үүргээ бэелүүлхэ зуураа, ажал хүдэлмэриин бүтээсэдэ али бухы нүлөө үзүүлхэ ёһотой ха юм.

Тиимэ тула манай соёлой байшангай эдэбхитэд түрэл колхозойнгоо ажахыда туһалхойноһоо оролдожо, һайн ан үүсхэл һанаашалга саг дэмжэн, ажалай журам ...агайруулһан баримтануу... хатуу шангаар шүүмжэл...

Мүнөө жэлдэ манай колхоз ...бэг баян ургаса ургуулаа. ...ектарһаа дунда зэргээр 15—16 центнер таряан абтаа. Тэрэниие богонихон болзор соо, гээлтэ хоролтодо оруулангүй хуряаха, гүрэндөө тушааха—иимэ дайшалхы зорилго колхозник бүхэнэй урда табигдаа һэн. Маанадшье түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, агитбригадынгаа программа һэльбэн шэнэлжэ, таряа хуряалгын бригадануудаар ябажа эхилээ һэмди. Тиихэдээ үдэрһөө үдэртэ даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг эрхим комбайнернууд нүхэд Н. Г. Лобанов, В. А. Стрижнев, мүн шалгарма һайнаар хүдэлдэг шофёрнууд М. И. Комогорцев, С. В. Фурманов гэгшэд программыемнай яһала шэмэглэһэн, дуундашье ороһон, «Сахилгаан хуудаһандашье» магтуулһан. Зүгөөр ажалдаа нозог нобшо заримууд «яһаа ябтайхаар» ёгтолуулһан, наада барюулһаншье байха. Нэгэтэ полевой стан ...эрэ иимэ хөөрэлдөө шагнабайнаб.

— Энэ яахадаа дура зоргон ...оо хү шоглохо болоо юм?
— Теэд хэн зэмэтэйб?
— Агитбригадынхид.
— Үгы даа, эндүүрнэш. ...рөөл зэмэтэйш, һайнаар хүдэлхэ ёһотойш.

Тиихэдэнь дураа гутажа һууһан Н. тракторист анир гарангүй, зүбшөөһэн маяг үзүүлжэ, уруугаа харашоод һуугаа һэн. Теэд дахинаа хүрэжэ ерэхэдэмнай, тэрэ шүүмжэлүүлһэн залуу нүхэр заһаранхай, яһала һайнаар хүдэлжэ байгаа бэлэй. Сатира ингэжэл хүндэтэ үүргээ дүүргэнэ ха юм даа.

Концерт харуулхаһаа гадна, элидхэл, лекцинүүдые эмхидхэдэг, ошоһон лэ газартаа «Сахилгаан хуудаһа» заатагүй гаргадаг, социалис мүрысөөнэй дүн бүридхэлсэдэг байнабди. Энэмнай ажабайдалтай холбоо барисаа бэхижүүлхэ эгээл гол аргамнай болоҗо үгэдэг.

Мүнөө үедэ колхознай гүрэндэ 8,5 мянган центнер ороохо таряа тушааха аад, 9 мянган центнер тушаагаад байна. Мүн үрэһэ хүрэнгөөэ хүрэхэ соонь хаажа абанхай.

Кукурузашье элбэг дэлбэгээр абтаа. Нүхэр Бабошиной даадаг 100 гектар газар дээрэһээ га бүриин 450 центнер эшэ набша хуряагдаа.

Тэрэшэлэн мяха тушаалгаар III-дахи кварталаймнай түсэб 101,9 процент, үндэгөөр—120 процент дүүргэгдээ.

Тоолохо болоо һаа, үшөөшье олон юумэ хэгдэһэн байха. Эндэ хубитаяа оруулалсаабди гэжэ һанахада, үнэн зүрхэнһөө баясахаар лэ!

Ара газар хахалжа,
Алтан таряа ургуулһан,
Абаһан социалис уялгаа
Амжалта түгэсөөр
бэелүүлжэ,
Таряашан нэрээ нэрлүүлһэн
Таанадтаа баярланабди.
Энэ һайхан баяраар
Эрхим зугаа дэлгэнэбди,—

гэһэн бадагуудаар һаяымнай концерт эхилээ юм.

Мүн таряа хуряалгатай нэгэн хамта Соёлойнгоо байшан үбэлдэ түгэс бэлэдхээбди, бүхы таһалгануудтань штукатурка хээбди.

Ингээд лэ үбэлжэлгын эхилхэдэ бүри эршэмтэйгээр хүдэлхэ болонобди.

Г. Фомин,
Бэшүүрэй аймагай Бага-Хуһнын Соёлой байшангай директор.

Хоринн аймагай Чисаанын совхозой гурбадахи отделенидэ Роза Намжилова бэрхэ хонишон гэжэ алдаршаһаар ... эндэхи ажахын тоосооной хонишодой бригадада хүдэлхэдөө, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй юм. Хэдэн ... туршада хони адуулхадаа, ажалдаа оролдосотойгоор, үнэн зүрхэнһөө хандадаг. Зураг дээрэ: Роза Намжилова.

С. БАЛДУЕВАЙ ...

Үүлтэртэ мал колхозуудта үгтэнэ

Малайнгаа үүлтэрые саашадань бүри һайжаруулхын тула республикымнай олон ажахынууд энэ жэл үүлтэртэ мал олоор худалдажа абана. Жэшээлхэдэ, Хяагтын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Дружба» колхозууд мал үсхэбэрилдэг Буряадай контороһоо симментал үүлтэрэй гунжадые худалдажа абаа. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз 142, «Дружба» артель 200 гунжадые худалдажа абаһан байна.

Мүн колхозууд эрхим үүлтэрэй хусануудые, бухануудые худалдажа абана.

Тиигэжэ республикымнай ажахынууд эрхим үүлтэрэй мал олоор худалдан абажа, адуу малайнгаа үүлтэрые саашадань түргэнөөр һайжаруулхын түлөө ехэ хүдэлмэри хэжэ байна.

А. Михайлов.

Улаан булан хэрэгтэй

Чисаанын совхозой 6-дахи фермэһээ зүүн хойно, Худан голой шадар Хүлхисөөн нютаг оршодог. Хүбшын оёорто һууражаһан Бамбын, Бүтүүгэй гүүртэнүүдтэ ажалайнгаа һүүлээр ном уншажа, радио шагнажа, шатар, домино табижа, сүлөө сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргагүйдэнэбди. Совхозой комсомолой эмхиин секретарь Клим Содномов манда нэгэтэшье ерэжэ, ажал хэрэгүүдээрнай һонирходоггүй байна.

Саашадаа Чисаанын совхозой хүтэлбэрилэгшэд һаалишад, малшадайнгаа культурна эрилтэнүүдтэ һаналаа табидаг болог лэ.

Бүлэг һаалишад.

Н. Г. Загладын бэшэг зүбшэн хэлсэнэ...

СЭДЬХЭЛЭЙ СЭБЭР—БАЯ... АЖАЛАЙ ҮРЭ—АЛДАР...

Малшан гүүлбэл, магтаалтай бай...

—Байза, тэрэ үндэр наһатай эхэнэрые хэн гэнэбибди даа,—гээд, минии хөөрөөгөө хүсэд дүүргээдүймни, Данзан Будаевич бодолгото болон асууна.

— Надежда Григорьевна Заглада, Социалис Ажалай Герой,—гээд харюусабаб.

—Эхэ оронойнгоо, арад зонойнгоо зөөри, баялигые улам элбэгжүүлхэ, бүри арьбадхаха гэжэ үнэн зүрхэнһөөл һанаагаа ехээр зободог хүн байна. Ажалша хүнэй сэдьхэлые хүдэлгэхэ, һэшхэл бодолыень хүлгүүлхээр лэ асуудалнуудые табина гээшэл даа. Гэртэ халууншаг болоо, газаа гараа һаамнай таатай бэшэ гү даа,—гэжэ үбгэнэй хэлэхэдэ, газаашаа гарабабди.

Бидэниие харахатаяа адли, тээ холохоно хагда эдижэ ябаһан гунан сар һэлхэр һалхар хатараад хүрэжэ ерэбэ.

—Нёдондо энэ үхэр мал болохоор гэжэ һанахаар бэшэ муу юумэ байһан юм. Оролдожо, һайнаар харууһалан, амитан болгоо гээшэбди. Энэшни хүнэй гарһаа хилээмэ эдижэ һураад, гүйжэ ерэбэ ха юм,—гээд, тарган һэлхэгэр сарай нюрга эльбэнэ.

Зүүн Сагаагшан малагар хадануудаар хүреэлэгдэһэн нютаг. Эндэ «Коммунизмын зам» колхозой шахамал малнуудай гүүртэ байрладаг юм. Тэдэнэй нэгэ гүүртые Данзан Будаевич Дампилов даажа байдаг. Сагаагшан, Һонгино, Хүхэ хада гэжэ колхозой центрһээ 50—80 модоной зайда оршодог эдинсэ ногоогоор элбэг, үзэсхэлэн гоё газарта тэрэ малаа бэлшээн таргалуулна.

Намарай энэ дуулим үдэшэ өөрынгөө ажабайдал, ажал хүдэлмэри тухай аалиханаар, намдуу зохидоор хөөрэнэ.

— Энэ һайхан сагта ажалдаа бүхы арга боломжонуудаа элсүүлэн, бүхы һаналаа гарган хүдэлхэ ёһотойбди. «Намһаа саагуур» гээд һанаа амар һууха гээшэмнай буруу. Би уухилжа, амидажа ябаад лэ эдэ хадануудые дамжан, малайнгаа бэлшээри ходо һэлгүүлэн адуулагшаб. Намайе тиигэ гэжэ хэншье баалададаггүй, өөрын һэшхэл бодол, үнэн зүрхэнэй хүсэлэнгөөр ябагшаб,—гээд тэрэ хоолойгоо заһана.

—Намар хожом болоходо голой сабшагдаһан ногооной узуур хатуу, шэлдэн болодог. Харин хадын ногоон үшөө хүхэ зандаа, хагдараагүй зөөлэн байдаг. Тиимэһээ эсэжэ, хүлһэ һалһа гаратараа хада уула махажа, малай хойноһоо ябагдана гээшэ. Тиигээгүй һааш, мал яагаад таргалхаб,—гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Мүнөө малнуудынь тобир тарган харагдана.

—Июлиин эхинһээ хойшо эдэмнай үшөө шэгнүүлэгдээдүй ябана. Июнь һара соо 110 толгой малнай хамта 58 центнер үлүүтэй нэмэһэн байгаа. Мүнөө тэрээнһээ 2-3-найнь шэнээн нэмээ ёһотой,—гэжэ Данзан Будаевич хэлэнэ.

Нүхэр Дампилов ... —40 онуудта Эхэ ... ашагта малтамалнууд... жа үгэдэг шахтёр... Һүүлээрнь Агуухэ Э... ноо хамгаалгын дай... һан юм. Энэ үе со... элүүр гэмгүй һайн бай... рин һаянайл бэень ... Гэбэшье урин зугаа ... орхёогүй, 60 наһа ... гэжэ лаб һуудаггүй, ... далаараа хамтын аж... баадалсажа, хүбүү, б... бэеынь бэелүүлээд, ... болгон табиһан Дан... даевич Надежда Гри... Загладын бэшэһэн ... дуулаад, зүйтэй, һ... бэшэг байна гэжэ сэ...

—Үбгэрһэн бишы... низмын байдал ойрт... хаяа, таряашан, мал... рээ хүндэлэн, дорой... ябаха гэжэ аһан ша... хүдэлхэл зорилгот... тэрэ омогтойгоор хө...

Б. Доржиев, ...

СССР Уганда ... хоорондо ... дипломатич... харилсаан тогт...

Угандын бэеэ даа... далтай болоһонтой ... дуулан, Угандын ... Кампала городто о... 8—10-да һайндэр бол... эй онсо, бүрин эрхэ... сайд Г. И. Фомин ... правительствын т... боложо һайндэртэ ...

Советскэ правитель... лөөлэгшэ Угандын ... министр Аполло Ми... те хоёрой хоорондо ... үнгэргэгдэбэ. Дипло... харилсаанууд ... посольствын хэмжэ... ломатическа түлөөл... эльгээлсэхээр СССР... дын правительствын ... тухай хамтын комм... тябриин 13-да ба... Г. И. Фомин А. М. О... энэ асуудалаар ту... гүүдые абалсаа.

Советск... американ... ниитын ... ябуулагш... уулзах...

Андовер городто ... сетс штат (США) ... 21—28-да советскэ, ... ска ниитын ажал ... уулзахань.

Бүгэдөөрөө, хүс... зэбсэг хуряаха, ам... зэргэ оршон байха, ... американска хари... һайжаруулха арга... асуудалнуудые юр... залгада хабаадагш... хэлсэхэ байна.

Советскэ ниитын ... лагшад октябриин ... самолёдоор ниидэб... Е. К. Федоров (... толгойлогшо), акад... Минц, уран зох... Полевой, медицин... академиин гэшүү... дент В. В. Кован... ческа эрдэмэй ... Рубинштэйн, түүхы... доктор Н. А. Та... дическэ эрдэмэй ... Молодцов, физик... ска эрдэмэй доктор... вич, политическэ, ... дэм дэлгэрүүлхэ ... бүлгэмэй түрүүлэ... хи орлогшо В. ... журналистнууд бо... цистнууд Ю. А. ... Шумейко, В. ... С. И. Беглов, дел... ретарь Б. Н. Ива... США ошоһон бай...

КАБАНСКЫН ШУБУУШАД ҮГЭДӨӨ ХҮРЭБЭ

4396 центнер нугаһанай мяхан гүрэндэ тушаагдаа

Эдэ үдэрнүүдтэ Агуухэ Октябриин социалис революциин 45-дахи ойе Эхэ оромнай нэрэтэй хүндэтэйгөөр угтажа байна. Мүн манайшье совхозой бүхы хүдэлмэришэд ажалдаа эрхим амжалта туйлаба. Совхознай гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоо урид дүүргээ. Түсэбэй ёһоор гүрэндэ 8000 центнер, тэрэ тоодо 2700 центнер нугаһанай мяха худалдаха байгаад, октябриин нэгэнэй байдалаар 8113 центнер, тэрэ тоодо 4396 центнер нугаһанай мяха худалдаһан байна. 550 мянган үндэгэнэй орондо 557 мянгые худалдаабди.

Эдэ амжалтанууд, нэн түрүүн, совхозой шубуушадай оролдосотойгоор ажаллажа, нугаһа олоор үдхэһэнэй ашаар лэ туйлагдаа гээшэ. Хэрбээ совхознай урзанда оройдоол 500 центнер шубуунай мяха абаһан һаа, нёдондо тэрэнээ 2100 центнертэ хүргөө һэн. Үнгэрһэн жэлнүүдтэ дальбараануудай оройдоол 52 процентнь дэгжээгдэһэн байгаа. Харин энэ жэл совхозой шубуушад урданайнгаа алдуунуудһаа һургаал абажа, оронойнгоо түрүү шубуушадай жэшээгээр, дүй дүршэлөөр ажаллаха гэжэ шиидээд, гүрэндөө 3300 центнер шубуунай мяха тушааха гэһэн социалис уялга абаа һэн. Энэ уялгаяа хүндэтэйгөөр бэелүүлхын тула манай шубуушад нёдондоной октябрь һараһаа эхилжэ шангаар тэмсэжэ ороо юм.

Нёдондо һайн үүлтэрэй эмэ нугаһадые шэлэжэ илгаад, тэдэнээ һайнаар эдеэлүүлжэ, томо үндэгэнүүдые олоор абахые хүсэбэ. Шубуудай тэжээлэй рационодо яһанай болон загаһанай гурил, модоной шэлбүүһэ, мел, морхооб, хатаагдаһан шуһанай зүйл гэхэ мэтын, мүн бусадшье тэжээл элбэгээр оруулагдаа һэн. Тэжээлэй иимэ рацион һайн шанартай томо үндэгэнүүдые олоор абаха хэрэг хангажа, мүн инкубаторна станциин эрхимээр хүдэлһэнэй ашаар үндэгэнүүдэй 74 процентнь дальбараа болоо. Харин түсэбэй ёһоор 50 процентнь дальбараа болохо байгаа.

Түсэбэй ёһоор совхознай 250 мянган дальбараа абажа томо болгохо байгаад, 302 мянгые абаһан байна. Тиигэжэ шубуунай мяха үйлэдбэрилхэ талаар абаһан уялгымнай түрүүшын шухала зорилго бэелүүлэгдээ һэн. Абаһан эдэ дальбарааануудаа саашадань түргэнөөр, һайнаар томо болгожо, элбэг мяха абаха гэһэн айхабтар ехэ зорилго хүн бүхэнэй, илангаяа шубуушадаймнай урда табигдаба. Энэ зорилгыешье совхозой шубуушад болон мэргэжэлтэд нэрэтэй хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ шадаа. Уялгын ёһоор энэ жэл 3300 центнер шубуунай мяха гүрэндэ худалдаха аад, октябриин 1-нэй байдалаар 4396 центнер худалдагдаба. Энээнэй ашаар гүрэндэ мяха худалдаха түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ.

Сүхэршэгүй ажалай эдэ дүнгүүдэй саагуур ухамайлан бодожо үзэхэдэ, жиирэй хүдөө ажалшадай даалгагдаһан хэрэгтээ коммунис ёһоор хандажа, урдань үзэгдөөгүй дүнгүүдые туйлахын тула бүхы һэшхэл бодолоо элсүүлдэг болоһониинь элеэр харагдана. Эгээл иимэшүүлэй зэргэдэ манай совхозой эрхим шубуушад Л. Т. Бабинцева, А. Г. Шигаева, М. З. Толчаначина, залуу мэргэжэлтэд-зоотехнигүүд В. М. Родионова, Е. А. Губанов болон бусад соггой дорюунаар алхална. Эдэнэр тушаажа абаһан дальбараануудһаа 92—96 процентыень дэгжээгээ.

Мүн совхозой дэргэдэхи һургуулинууд нугаһа үсхэбэрилгэдэ ехэ туһаламжа хүргөө. Нэрлэн хэлэбэл, Кабанскын арбан нэгэн жэлэй һургуули 85000 нугаһа томо болгожо, 1115 центнер мяха гүрэндэ худалдаба. Тус һургуулиин багшанар уһанай шубуу үсхэбэрилхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ анхарал хандуулһан байна. Мүн Таволжанска, Степно-Дворецкэ, Шигаевска найман жэлэй һургуулинууд хамта 58 мянга 852 нугаһа томо болгожо, 1134 центнер мяха гүрэндэ тушаагаа. Һурагшадай болон бусадшье малшадай, тахяашадай дунда совхозой парткомой зүгһөө ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Хүмүүжүүлгын болон ниитэ ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдахаһаа гадна, эрхим малшад, тахяашадай дүй дүршэлөө андалдан абалсаха тусхай бюллетеньнүүдые гаргаха хүдэлмэри шударгыгаар ябуулагдаа. 4-дэхи отделениһээ коммунист Борис Третьяков тон харюусалгатай газарта табигдажа, гүрэндэ шубуунай мяха худалдаха түсэбөө хоёр дахин үлүүлэн дүүргээ гэхэ гү, али 740 центнер мяха тушааха байгаад, 1470 центнер тушаажа шадаа.

Энэ жэлэй хабарай тарилга саг болзортоо, эрхим шанартайгаар хэгдэжэ, шанаржуулагдаһан таряалан дээрэ тэжээлэй ургамалнууд ехээр тарингдаа һэн. Жэшээлхэдэ, 612 га газарта горох тарингдажа, га бүхэнһөө дунда зэргээр 14 центнер ургаса хуряагдаба. Василий Федосеевич Федосеевэй хүтэлбэрилдэг 3-дахи отделенидэ 123 гектарай га бүхэнһөө 23,4 центнер горох хуряагдаһан байна.

Мүн совхозой хүдэлмэришэд гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө энэ үедэ 156 процент дүүргээд байна. Нёдондонойхидо орходоо 4 мянган центнерээр ехэ үбһэн, 10000 центнерээр ехэ силос бэлдэгдээ. Тиихэдэ 25 мянган центнер һолоомон хуряагдажа абтаад, намарай паар хахалха түсэбөө 52 процент дүүргээд байнабди. Малдаа бардам элбэг тэжээл бэлэдхэжэ байхадаа, үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэри урагшатайгаар хэгдэнэ.

Совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд хүдөө ажахыһаа абтадаг эдеэ хоол үйлэдбэрилхэ түсэбөө ерэхэ жэл бахал урагшатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ шадал хүсэеэ бүри мүнөөнһөө элсүүлжэ эхилэнхэй.

Совхоз ерэхэ жэлдэ 10500 центнер мяха, 27000 центнер һү, 650 мянган үндэгэ, 145 центнер ноохо гүрэндэ худалдаха зорилго хараалаа. Шэнэ жэлэй түрүүшын кварталда 1100 эбэртэ бодо мал, 400 гахай гэхэ гү, али хамта 3500 центнер мяха гүрэндэ худалдаха аргатайбди.

Байгша ондо туйлаһан амжалтануднай КПСС-эй XXII съездын, ЦК-гай мартын Пленумэй хараалһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгэй түрүүшын алхамууд болоно. Гэбэшье манай ажахыда дутуу дунданууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд, ашаглагдаагүй арга боломжонууд үшөөл ехэ. Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой хүдэлмэришэд Социалис Ажалай Герой Надежда Григорьевна Загладын бэшэгые зүбшэн хэлсэжэ байхадаа, ажахыгаа улам һайжаруулжа, эдеэ хоол бүри ехээр абаха арга зам бэдэрнэ, һанамжа, дурадхалаа мэдүүлнэ, гүрэнэй зөөридэ эзэн ёһоор хандаха, гансал эрхим һайнаар ажаллаха гэһэн уялгануудые абанад.

А. Хмелев,
совхозой директор;
Н. Фокин,
парткомой секретарь;
Г. Быков,
ахалагша зоотехник.

...ОММУНИС АЖАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ ЭРШЭДЭНЭ

...ан-Үдын Октябрьска ...до оршодог республи...а больница Буряад оро...ай хүн зониие аргалдаг ...г эгээл томо түб болон... ...дэмнай аяар 560 гаран ...ад зоной энхэ элүүрые ...лан ажаллана. Тэрэ ...260 шахуунь дээдэ, дун...эмтэй мэргэжэлтэд юм.

...убликынгаа хүдөөгэй ...адта медицинскэ туһа... эрхим һайнаар үзүүл...льницада хэбтэжэ, бэе ...даа эмнүүлжэ байгша... ...рхы сэдьхэлтэйгээр ар...гэһэн һанал бодолтой... ...дэхи медигүүд хүдэлнэ. ...цын коллективэй дунда ...унис ажалай нэрэ хүндэ...ртэхэ гэһэн ехэ тэмсэл ... үргэнөөр дэлгэрэнхэй. ...ликын медицинскэ эм...ргаануудай хүдэлмэри...дэй дунда эхи түрүүлэн ...льницын 6 отделени нё... коммунис ажалай нэрэ ...н түлөө тэмсэжэ ороод Харин мүнөө больницын ...делени коллективээрээ ...йхамшаг тэмсэлдэ орол...айна. Тиихэдэнь ажал ...эридөө шалгарһан, эр...лигээ дээшэлүүлжэ, эр...эшээ харуулжа ябаһан ...ун коммунис ажалай ...гай суда хүртэбэ. ...ницын хүдэлмэрилэгшэд ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эндэхидэй үүсхэлээр Октябрьска райондо энхэ элүүрэй арадай университет нээгдээд, хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байнхай. Мүн колхоз, совхозуудай ажалшадай дунда санитарно-һэргылэмжын, ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулдаг.

Үнгэрэгшэ хабартаа ниислэл хотоёо ногооруулха, сэсэг набшаар бурхөөхэ гэһэн ниитын хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр эндэхид оролсоо һэн. Эдэнэй хүсөөр 1600 модон, сэсэгэй 25 мянган рассада һуулгагдажа, үнгэ бүриин 100000 һайхан сэсэг үйлсэнүүдээр, сэсэрлиг саадууд соогуур таригдаа.

Ниитынгээ ажал ябуулгые саашадань улам һайжаруулха талаар республикын түбэй больницаархин үшөө ехэ хэмжээ ябуулгануудые хараалжа байна. Бэшүүрэй аймагай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаһан үүсхэл —колхоз, совхозуудай һү һаалиин гүүртэнүүдтэ ариг сэбэрые наринаар сахиха, һүнэй шанар һайжаруулха гэһэн үүсхэл республика доторо хаа хаанагүй нэбтэрүүлхэ, олоной хэрэг болгохо гэһэн шухала зүйл тэдэ хэмжээнүүдэй нэгэниинь болоно.

Г. Ямпилов.

Петр Залуцкий үшөө үхибүүн ябахадаа тракторай жолоо баридаг һэн. Тэрэ сагһаа хойшо хэдэн мэргэжэлтэй болонхой. Мүнөө Прибайкалиин аймагай Итанцын заһабарилгын мастерскойдо механигаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэнэй гараар заһабарилагдаһан ямаршье мотоор эрхим сэгнэлтэ абадаг. Зураг дээрэ: П. Залуцкий.

В. ЗОРКИНОЙ фото.

Аха дүү арадай уран зохёолһоо

ХОЁР МОДОН

Ц. УЛАМБАЯР

НОВЕЛЛЭ

Пагма гуай ниислэл хотын нэгэ сэсэрлигтэ арбан гурбан жэлэй туршада хүдэлхэ зуураа, олонхон лэ модо таряа юм, олонхоншье гэжэ даа — тэрэ бүхы тариһан мододоо долоон зуун табин хоёр гэжэ тоолоод, уулзаһан лэ хүн бүхэндөө түрэһэн хүбүүд тухайгаа хөөрэжэ байһандал, омогорхон хөөрэдэг бэлэй. Теэд тиигэншьегүй яахаб даа, ажал хүдэлмэридөө дуратай хүнэй сэдьхэл иимэл байдаг ха юм.

— Ээ даа, эдэ мододшни намда дүүнэрни мэтэ ха юм, — гэжэярижа эхилдэг һэн. — Та хэды модо ургуулаабта гэжэ асуухада, угаа дуратай хүнби, хэды хүбүүтэйбта гэхэдэ, бүришье дуратай байдагби. Харин хэды салин абадагбта гэжэ хүнэй асуубал, гал уһан боложо сухалдадаг хүм. Юрэдөө хүнэй салин асуухаһаа эшхэбтэр юун байба гээшэб. Хүнэй амидарал тухай асуужа ябадаг хүн сэдьхэлээр тиимэшье һайн бэшэ байгаа ёһотой гэжэ һанагшаб даа.

Һаяхан хара эртэ, үүрэй һаяхан сайгаад, наранай үшөө гараадүй байхада, сэсэрлиг соо орожо һуугаад, энэ тэрэ юумэн тухай шэбшэжэ байтарни, хуушанайм танил Пагма гуай тариһан мододоо эрьежэ ябатараа намайе обёороод, энэл хуушан хөөрөөгөө баһа дахин эхилээ һэн. Бидэ нэгэ хирэ һая мандажа байгаа улаабар нара хаража, һандали дээрэ абяагүй һуубабди. Тиихэдээ энэ губиин юрын монгол хүнэй мододто дуратайе үнэн зүрхэнһөө гайхан баясаншье байгаа һэм. Үнэхөөрөөшье хатуу газарые малтажа, халуун үдэрые хэрэгсээнгүй мододы тарихадаа, хотынгоо һайхан сэсэрлигые шэмэглэжэ, олон түмэн зоной сээжэ зүрхэ баясуулха, амаруулха гэһэн хүсэлтэй эрмэлзээ ха юм. Тиихын түлөө үдэр бүри хара эртэ бодожо, зургаан хүүгэдээ гэртээ орхёод, иигэжэ модон бүхэниие инаглан, энхэрэн эдэ жэлнүүдые үнгэргөөл. Тиимэл хадаа тариһан мододтоо—дүршэл ехэтэй хонишоной мянган хониноо бүридэһэн тобир тарган һүрэгөө хурга даран танидагтал, тэрэ мухар халзан хонин түрүүлдэг зантай гэдэгтэл, үгышье һаа, тэрэ хара хүзүүтэй хонин түл һайтай гэжэ яридагтал—Пагма гуай бүхы модод тухайгаа мүн лэ иимэрхүүгээр хөөрэхэдөө, жаран хоёрдохи модомни бага бүхэтэр юм, тиимэһээ баруун хажуудаа набша ногоо багатай, үгышье һаа, арбан табадахи модом үбдэжэ магадгүй, мэргэжэлтэдэ үзүүлхэ байна, табан зуун гурбадахи модомни уһа ехээр хэрэглэнэ, хажуугаарнь элдэб зэрлиг бургааһад ургаад тиигээ гээшэ ха, сэбэрлэхэ болоо гэхэ мэтээрярижал ябадаг зантай һэн.

Зунай һүүлшын һарын бүгшэм халуун үдэр үнгэржэ, үдэшын һэрюун зөөлэхэн амяараа хүнүүдые, мододы түгөөжэ байгаа бэлэй. Зуһаланда гараагүй хүнүүд сэсэрлигээр дүүрэн, тиимэһээ һандали һууришье харагданагүй. Зарим нэгэн гансаараашье болголдо хатанги һууна, нүгөө зариманиинь олоороо сугларaад, инаг зугаа, элдэб наада эрхилнэ. Һүүлэй үедэ зүлгэ дээгүүр хүүгэдэй хамаагүй гүйлдэхэ, набша мүшэр таһа зулгааха, сэсэг ходо татаха ушарай болохоёо болёошье һаа, Пагма гуай агшам зуурашье һанаа амар һуужа шадангүй, үргэлжэ сэсэрлиг соогуураа ябажа байдаг һэн. Мүнөөшье—үнгэрһэн эдэ арбан гурбан жэлэй турша соохи үдэр бүриинхидэл—гараа нюргандаа үргэлөөд, мододойнгоо хажуугаар яаралгүйхэн ябажа байба. Гэнтэ харажархихадань, үхибүү тэбэриһэн эхэнэрые дахуулһан хара шарайтай, үндэр нюргатай нэгэ хүн гурбан зуун хоёрдохи модоной нэгэ мүшэрые һэнгэргүйгөөр хуха татажа абаад, үхибүүндэ һарбайба. Пагма гуай уур сухалаа хүрэһэндөө, нэгэ хирэ хүрэг шэнги зогсошоод, нюдөө ехэ болгоод, дуугаржа ядажа байба. Пагма гуай тэрэ дары мүнөөхи хүнэй хажууда гүйжэ ошоод, хара шарайтай нюурыень сэхэ шэртэн:

—Та яажа байнат! Харахада бүдүүн хүн хэбэртэйлтэ. Юундэ сэсэрлигэй мүшэр хухалбат?—гээд, саашаа үгэ хэлэжэ ядан байгаа һэн. Хара шарайтай, үндэр хүниинь дуулаашагүй болоод, буруу хараад байба. Уур сухалтайгаар тэрэниие харан зогсоходоо, Пагма гуай хайрагүйгөөр мүшэрөө хуха татуулһан гурбан зуун хоёрдохи, мүн хажуудаа зогсоһон гурбан зуун гурбадахи модоной түүхэ гэнтэ һанаандаа оруулба. Ушар юуб гэхэдэ, эдэ мододто «Түр», «Оюун» гэһэн нэрэтэй бишыхан аад, тэбхэрхэн хабтагайнууд хадаатай байдаг һэн. Тэдэнһээл уламжалан, Пагма гуай олон юумэ ой ухаандаа һанан дурсаба. Найман жэлэй саана ниислэл хотын ажалшадай дунда хүн бүхэн нэгэ модо сэсэрлиг соо һуулгаха ёһотой гэһэн үүсхэл гаража, алишье һэм дунда һургуулиин хүбүүн басаган хоёр ерээд, тэдэ мододые таряа бэлэй. Арбадахи класс түгэсхэтэрөө тэдэнэр саг үргэлжэ мододоо эрьедэг, хажуудань удаан хөөрэлдэн һуудаг, юрэдөө, эбтэй хоёр гулабхаахан мэтэ бэлэй. Удангүй студентнүүд боложо, Оюуниинь хари гүрэн һурахаяа ошоо һэн, харин Түрнь оронойнгоо ямаршьеб дээдэ һургуулида ороо юм. Студентнүүд болоһоорнь хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада, нэгэтэ Оюун тариһан мододтоо гансаараа ерэжэ, бүхэли үдэр шаналан һуугаа бэлэй. Пагма гуай тэрэ үдэрые һайн һанадаг.

Харин мүнөө урдаһаань харангүй, буруу хараад байһан хүндэ хэды дураа гутабашье, иигэжэ хэлэбэ:

— Эдэ хоёр модые аяар найман жэлэй саана залуу хүбүүн басаган хоёр тариһан юм. Тэдэнэй нэгэн—Оюун гэдэг басаганиинь—энэ жэл дээдэ һургуули түгэсхөөд ерээ, мүнөөшье эдэ мододоо саг үргэлжэ эрьежэ байдаг, арюухан сэдьхэлтэй басаган. Харин нүгөөдэнь—Түр гэдэгынь—яндан хүйтэн сэдьхэлтэй амитан байжа, инаг басагаяа хаяжархиһан.

Үндэр бэетэй, хара шарайтай хүниинь Пагма гуай тээшэ эрьелдэн, хүйтөөр хаража, уралаа уршылган, энеэдэнэй тэмдэг үзүүлээ:

—Юу энэ модо гамнаабта, абаад хаяжархёошье һаа, хоролто болохогүй. Юрэл танай сэсэрлиг гутаажа байна бэшэ аал,—гээд, бэшэ юумэ дуугарангүй, эридээр эрьелдээд, саашаа ябашаба. Уур сухалай дүлэндэ абташаһан Пагма гуай гансашье үгэ хэлэжэ шадахаяа болишоод, байрадаа байтараа: «Ай бурхан зайлуул, энэ хара хүмни мүнөөхи Түр гэдэгынь бэеэрээ ябана ха юм» —гэжэ таняадхиба.

Үхибүү тэбэриһэн эхэнэрээ хүсөөд, саашаа ошожо ябахадань —хойноһоонь хараад байхадаа—тэрэ эхэнэр үшөө бишыхан үхибүүн хоёрыень үнэн зүрхэнһөө хайрлаба.

А. Жамбалдоржиев буряадшалба.

НЮТАГАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УПРАВЛЕНИДЭХИ ПРОФЭМХИДХЭЛШЭД

«Хүдөө ажахыгаа хүтэлбэрилхэ хэрэг шэнэдхэн һайжаруулха» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой ёһоор, ВЦСПС-эй Президиум нютагай колхоз, совхозуудай үйлэдбэриин управлени бүхэндэ профэмхидхэлшэдые бии болгоо. Тэдэнэй гол зорилго юуб гэхэдэ, хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулхадань, хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэдэнь, үйлэдбэри хүтэлбэрилгэдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэрэгтэнь профорганизацинуудаар тодорхой туһа хүргүүлхэ болоно.

Манай республика доторхи үйлэдбэриин управленинүүдтэ профэмхидхэлшэд баталагдаад, хүдэлжэ эхилһээрнь дүрбэ һараһаа үлэжэ байна. Энэ үе соо эдэнэр совхозуудтахи профсоюзай организацинуудай ажал хүдэлмэридэ горьтойхон туһа хүргөө. Жэшээлхэдэ, Улаан-Үдын совхоз, колхозуудай үйлэдбэриин управлениин дэргэдэхи профэмхидхэлшэ Е. А. Афанасьев ажалай бүтээсын дээшэлхын тула профсоюзай организацинуудай ябуулжа байгаа хүдэлмэриие эрид һайжаруулха зорилго табяад, КПСС-эй обкомой парторг нүхэр И. Д. Черняковой туһаламжаар рабочкомуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар үнгэргөө һэн. Ажалай журам эбдэгшэдтэй тэмсэхэ, техникэ зүбөөр хэрэглэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, мүнгэн зөөри алмаха талаар ямар хэмжээнүүдэй абтажа байһан, абаха шухала тухайда семинарта хабаадагшад хэлээ. Тэрэнэй һүүлээр нүхэр Афанасьева совхозуудта гаража, «Ажалай түлөөһэ эмхидхэхэ тухай» РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын приказай ямараар дүүргэгдэжэ байһыень рабочкомуудтай хамта шалгаба.

Суулгын, Онохойн совхозуудта хэнэй хэдыдэ ажалдаа гарадагыень, хэды шэнээн хүдэлдэгыень муугаар шалгадаг, хүсэд тэмдэглэдэггүй байшоо. Энээниие гуримшуулаагүй һаа, ажалай журам һайжархагүй ха юм. Тиимэһээ тэдэ дутагдалнуудые дары усадхахын тула тэндэхи рабочкомууд тодорхой хэмжээнүүдые абаа, бүридхэл һайжаруулаа, ажалай бүтээсэшье дээшэлээ. Совхозуудынь ургаса хуряалгаяа эмхитэйгээр үнгэргэжэ, ороохо таряа гүрэндэ худалдаха түсэбөө саг болзортонь дүүргэбэ.

Профэмхидхэлшэдэй ямар хүдэлмэри хэжэ байһаниие энэ жэшээ эли тодоор харуулна. Ажалшадые хүмүүжүүлхэ, социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ, түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо талаар тэдэнэй хэжэ байгаа хүдэлмэри тухай олон жэшээ дурдажа болохо. Шергинскэ совхоз гахай олоор үсхэбэрилжэ, гахайн мяха ехээр абаха ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэд, алба хаагшадай профсоюзай областной комитет үйлэдбэриин управленинүүдтэхи профэмхидхэлшэдэй семинар үнгэргөө. Мүнөө тус совхозой дүй дүршэл бусад ажахынуудта хэрэглэгдэжэ байна. Гахай олоор үсхэбэрилхэ шэнэ дүй дүршэл Ивалгын совхоз (директорынь нүхэр Автушенко, рабочкомой түрүүлэгшэнь нүхэр Черненко) нэбтэрүүлжэ байнхай.

Гэхэтэй хамта профэмхидхэлшэдэй хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Профсоюзай организацинуудые коммунизмын ёһотой һургуули болгохын тула үйлэдбэри хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ хүдэлмэришэд, алба хаагшадые һургаха шухала. Тиихын тула профсоюзай суглаа саг болзор соонь үнгэргэхэ, хүдэлмэришэдэй комитедүүдэй комисси, үйлэдбэриин саг үргэлжын суглаануудые һайнаар хүдэлгэхэ, уралан нарижуулга, ухаалан зохёолго үргэнөөр дэлгэрүүлхэ болоно. Эдээниие һайнаар эмхидхэхэдэ, ажалшадай үүсхэл дээшэлдэг, социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрдэг.

Шэниисын тарилгын талмайе ехээр үргэдхэхэ, тэрэниие гүрэндөө ехээр худалдаха, кукурза таридаг талмайгаа 100 мянган гектарта хүргэхэ, ороохо таряанай ургаса горьтойхоноор дээшэлүүлхэ зорилгонууд республикымнай хүдөө нютагуудай ажалшадай урда табигдана.

Малай үбэлжэлгын үе ойртожо байна. Үбэлдөө малһаа абтадаг ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө шанга тэмсэл эмхидхэхэ гээшэ профсоюзай организацинуудай шухала уялга болоно.

Надежда Григорьевна Заглада шэнгеэр хүн бүхэнэй хүдэлдэг болохын тула оролдохо хэрэгтэй. Ажалша зоной дунда ходо байха, тэдэнэй үүсхэл оролдолго, түрүү, шэнэ юумэ ходо дэмжэхэ, замай залууршадые олон болгохо, хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид хүгжөөхэ ёһотойбди.

В. Шевченко, облпрофсоведэй түрүүлэгшэ.

...нгагшадай захяа бэелүүлэн...

...тагай Соведүүдые һунга...галтын болохо үеэр гэ... ажалшад хамтын суг...уд дээрэ худалдаа най... хэрэг һайжаруулха ... анхаралаа хандуулхые ... һунгагдаха депутадууд...даһан байгаа.

...нгагшадай оруулһан за...абари, дурадхал болон ...лтануудые бэелүүлхын ... Улаан-Үдын Советскэ ...йсэдком тодорхой хэм... ябуулгануудые хараал...далдаа наймаанай пред...инуудые олон болгохо ...оролдоһон байна бшуу. ... хэмжээ ябуулгануудай ...ргээр дүүргэгдэжэ бай...районой Соведэй худал...наймаанай, ниитын эдэ... саг үргэлжын комис...шүүд шалгаба. Тиихэ ... һунгагшадай захяа ...гүйсэдхэгдэжэ байна гэ...иисси тоолоно. Худалдаа ...анай предприятинуудай тоо нилээд олошороо, шэнэ магазинууд, столовонууд, киоскнууд, овощ болон хартаабха хадагалха газарнууд ашаглалгада оруулагдаа.

Нютагай Соведүүдые һунгаһан сагһаа хойшо Батарейкэдэ эдеэ хоолой шэнэ магазин баригдаа. Тиимэ магазинууд Вагжановай нэрэмжэтэ посёлогто, һэеы гутал дарадаг фабрикын дэргэдэ шэнээр нээгдээ. Кировэй нэрэмжэтэ үйлсэдэ хилээмэнэй магазин, АТХ-3 оршондо столово ашаглалгада оруулагдаба.

Гэхэтэй хамта Советскэ районой эд хэрэглэгшэдэй бүлгэм хүдөө нютагуудта магазинуудые шэнээр барихаар хараалһан түсэбөө мууса дүүргэнэ. Жэшээнь, Ошурково, Колобки, Каленово тосхонуудта магазинууд шэнээр баригдахаар түсэблэгдэһэн аад, юушье хэгдээгүй байна.

К. Димов.

АРАДАЙ ТВОРЧЕСТВЫН ШЭНЭ БАЙШАН

...ниитын үүсхэлээр...». ...гэ үдэр бүриимнай ажа...да ходо ушардаг болоо. ...тын үүсхэлээр библио...узей, һургуули гэхэ мэ...дхэгдэбэ гэһэн һони ...мэдээсэлнүүд ажалша...суулна.

...минай аймагта оло...үүсхэлээр арадай твор... байшан һаяхан эм...ээ.

...байшан уран һайханай ...йхидтэ методическа ...бусад шухала туһалам...улхэ үүргэтэй. Тиимэ ...үдөөгэй клубай хүдэлмэрилэгшэдэй семинар, консультаци үнгэргэхэ юм.

Дурсагдаһан байшангай дэргэдэ уран һайханай совет байгуулагдаа. Тэрэнэй зэргэдэ партийна, комсомолой, профсоюзай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, соёлой байшангай арадай театрай хүдэлмэрилэгшэд, хүгжэмэй һургуулиин багшанар, уран һайханай бүлгэмэй эдэбхитэд оронхой.

Энэ совет драмын, хүгжэмэй, хоорой, хатарай болон зурагай—табан янзын бүлэг—секцинүүд боложо хубааранхай.

Уран һайханай соведэй эмхидхэлэй түрүүшын зүблөөн үнгэржэ, арадай творчествын байшангай ямар түсэбэй ёһоор хүдэлхэ тухай хэлсэбэ.

Клубай хүдэлмэрилэгшэд семинарта хабаадалсан, репертуараа шэнэлхэһээ гадна, хүршэнэртээ, мүн бусад клуб, библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаха юм.

Тэрэшэлэн хүдөөгэй клубуудай юу хэжэ байһан тухай тоосоонууд эмхидхэгдэхэ.

Олониитын арадай творчествын шэнэ байшангай саашанхи ажал хүдэлмэридэ ехэ амжалта хүсэе!

Ц. Ринчинов.

Гүрэнэй ба олониитын зургаан тухай

...мын һаруул һайхан ор...үгын үедэ социалис гү... асуудал шухала удха ...болоно.

...гээшэ хододоо байгаагүй ...арксизм-ленинизм һурга...урда сагта, ангигүй обще...н байгаагүй. Тэрэ сагта ...хэрэгые хамтаараа шиид...ан.

...н ангинууд боложо һа...ада, энгэй зөөриин лэ ...одо, энээнһээ уламжалан, ...ой дарлан мүлжэхэ ябадада, ангинуудай хоорон... зүрилдөөнүүдэй эбсэшэ...ю гүрэн бии болоһон юм. ...анги эзэмдэхэ эрхэ бу...аһан түүхэтэй. Тиигээд ...оо үсөөнхи хубинь бай..., эдэ ангинууд өөһэдтөө ...гурим журам батадхан, ...тануудые—арми, по... түрмэ гэхэ мэтые хэ...оо юм. Мүлжэгшэ үсөөн...туһые хараһан хүнүүд ...ие толгойлдог байгаа.

... нэгэ ангиин нүгөөдэ ...хэ ёһо гурим сахиһан ...болоһон байха. Ангиин ...ай бодото дээрээ хэзээ...эгүй болоһон газартал ...лодог юм гэжэ В. И. ...г һэн. (Зохёолой том ...58). Буржуазна гүрэнэй ...а ангиин шэнжэ ша...н тухай марксизм-лени...риин манай үедэ тон ...ые олохон буржуазна ...рсадаггүй. Гэбэшье ...р шэнэ, бүри нарин ...жэ, буржуазна гүрэн «ангиһаа гадуур», «бүгэдэ арадай» шэнжэтэй болоо гэхэ мэтэ элдэб номнол тараана. Тиигээд гүрэнэй ангиин шэнжэ тухай марксис суртал имагтал «эртын капитализмын» үедэ зүб байгаа, харин мүнөө үе сагта энэ суртал юрэнхыдөө хуушараа, юундэб гэхэдэ, мүнөөнэй капитализм хадаа социализм боложо хубилжа байнхай, «ангинуудай эблэрхэ» үе саг тулажа ерээ гэжэ буржуазна мэдэлшэд абарал буулгадаг болонхой.

Эндэһээ ямар тобшолол хэгдэхэ ёһотойб гэхэдэ, буржуазна эрдэмтэд үмхирэн һалажа байгаа капитализмые абарха, буржуазна гүрэниие мүнхэрүүлхэ зорилго табина бшуу. Тиигэбэшье энэ талаар империалистнуудай бүхы һэдэлгын буруу һүрэжэ байһые демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлэй үдэрһөө үдэртэ эршэдэн ургажа байһан ябадал харуулна. Капитализмын эрхэ бэшэ хосорхые, буржуазна гүрэнэй һандаран һалахые марксизм-ленинизм эрдэм наукын һургаалай ёһоор тодорхойлһон байха юм.

Манай орон дотор социализм түгэс дүүрэн илаад, бидэнэй үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулгын үедэ ороод байхада, «пролетариадай диктатура өөрынгөө түүхэтэ үг зорилгые дүүргээ, дотоодын хүгжэлтын зорилгонуудай талаар абабал, СССР дотор хэрэгшьегүй болоо. Пролетариадай диктатурын гүрэн боложо мүндэлһэн гүрэмнай бүгэдэ арадай боложо, бүхы арадай ашатуһые, хүсэл зорилгые хангагша зургаан болоо» — гэжэ партиин Программа соо хэлэгдэнэ.

Социалис общество байгуулхын тула, хүнэй хүниие али болохоор мүлжэхэ ябадалые үгы хэхын тула хүдэлмэришэн ангида өөрын засаг түрэ хэрэгтэй гэжэ В. И. Ленин һургадаг һэн. Тиимэһээ пролетариадай диктатурагүйгөөр социализм байгуулжа болохогүй. Гэбэшье пролетариадай диктатура гээшэмнай мүлжэгшэ анги тушаа хүсэ хэрэглэһэн лэ ябадал бэшэ юм. Тиимэһээ пролетариадай диктатура мүндэлэн бии болоһон сагһаа хойшо бүгэдэ ниитын социалис демократиин шэнжэ шанартай байгаа юм.

Бүгэдэ арадай социалис гүрэнэй дотоодын үүргэ зорилгонуудые абаха болоо һаа, ажахын эмхидхэлэй ба болбосорол хүмүүжүүлгын үүргэ болоно. Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха, социалис харилсаануудые коммунис шанартай болгон хубилгаха, ажал үйлэдбэриие, хэрэглэмжын хэмжээе хинамжалха, совет хүнүүдэй эрхэ сүлөө, социалис хуули гуримые сахиха, социалис зөөри хамгаалха, ажал хүдэлмэридөө коммунис ёһоор хандахаар арад зониие хүмүүжүүлхэ мэтын айхабтар ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри Совет гүрэн ябуулжа байна.

Совет гүрэн мүнөө түүхэдэ түрүүшынхеэ бүгэдэ арадай ажахын эмхидхэлшын ехэ үүргэ дүүргэнэ. Тиин социалис гүрэнэй энэ ажал ябуулгын үүргэ политическэ шэнжэ шанартай байһаншье, мүн удаан сагта энэ шэнжэ шанараа алдахагүй юм.

Ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар Коммунис партиин, Советскэ правительствын бэелүүлһэн асари ехэ хүдэлмэриин ашаар коммунизм байгуулагша эдэбхи үүсхэлшэд урган гараа. Гэбэшье манай гайхамшагта совет ажалша бүлэ соо баһал ажал хүдэлмэриһөө хулжадаг, хулигантадаг, алибаа гэмтэ ябадал гаргадаг хүнүүд ганса нэгээрээ үзэгдэһөөр.

«Гэмтэ ябадалай мүнөө дээрээ үзэгдэдэг туладань, обществодо аюултай гэм хэдэг, социалис байдалай гурим дүримые эбдэдэг, үнэн сэхээр ажал эрхилэн амидарха дурагүй хүнүүдые шангаар хэһээхэ шухала» гэжэ Программа соо хэлэгдэнэ. Совет гүрэн баһа гадаадынгаа политикын талааршье шухала үүргэ зорилгонуудые дүүргэхэ уялгатай байна гэбэл, империалис ээрхэг түримхайнэрэй бии байһан сагта бидэ хододоо һэргэг байха ёһотойбди. Империалис гүрэнүүдэй зүгһөө сэрэгээр добтолгын аюулһаа эб найрамдал, ороноо хамгаалха талаар социалис гүрэнэй зорилгонуудай ямар шухала байһаниинь партиин XXII съезд дээрэ Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэл соо тэмдэглэгдэнхэй. Эдэ зорилгонуудай эрилтын ёһоор, гүрэн түрэеэ, совет арадай агууехэ түйлалтануудые сахин хамгаалжа байдаг совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй шадал хүсые саг үргэлжэ бэхижүүлхэ, нарижуулха шухала. Тиимэ бохолоороо, манай бүгэдэ арадай гүрэн коммунизмын бүри мүһэн, эсэслэн илан мандатар байха болоно. «Гүрэн болбол коммунизмын нэгэдэхи шатын илаһанай һүүлдэ үшөө удаан саг соо бии байха. Гүрэнэй бэеэ бараха ябадал тон удаан сагта үргэлжэлхэ, түүхын ехэхэн үе эзэлхэ, тиигээд обществын ажал хэрэгээ өөрөө хүтэлхэ боложо дүүрэн болбосорходол түгэсэхэ юм» гэжэ Н. С. Хрущев партиин XXII съезд дээрэ хэлээ һэн.

«Ангинуудай үгы болоходо, гүрэн эрхэбэшэ үгы болохо юм» — гэжэ Ф. Энгельс бэшээ һэн. Энэ һургаалые саашадань хүгжөөжэ, В. И. Ленин иигэжэ онсолон тэмдэглэнэ: «Имагтал эсэслэн илаһан, бэхижэһэн социализмһаа коммунизмда дүүрэнээр ороһон сагтал гүрэн үгы болохо».

Тиин социалис гүрэнэй засагай зургаанууд хайшан гээд удаа дараалан өөрын захиргаан боложо хубилхаб? Ерээдүй коммунис ёһоной өөрын захиргаан мүнөөнэй социалис обществын политическэ организациһаа урган хүгжэнэ. Энээн тухай партиин Программа соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Социалис гүрэн түрын хүгжэлтэнь тэрэниие саашадаа олониитын коммунис ёһоной өөрын захиргаан болгожо удаа дараалан хубилгаха ябадалда хүргэхэ юм. Энэ өөрын захиргаан соо Соведүүд, профессиональна, кооперативна болон ажалшадай олониитын бусад эмхинүүд нэгэдэхэ байна». Социалис демократиие хүгжөөхэ, гүрэниие хүтэлбэрилгэдэ бүхы ажалшадай тон эдэбхи үүсхэлтэйгээр, гүнзэгы мэдэрэлтэйгээр ниитын бүхы ажабайдалда хабаадалсаад байхадань, коммунизмын байшангые бодхоожо болоно. Олон миллион совет хүнүүдэй гүрэн түрэеэ хүтэлбэрилгэдэ, ажахын болоод соёл культурын хэрэгүүдые хүтэлбэрилгэдэ хабаадалсадаг ушар социалис демократиин бодото хүгжэлтэ болоно. Соведүүдэй үүргые дээшэлүүлхэ гээшэмнай гүрэнэй засагай зургаануудай коммунис ёһоной өөрын захиргаанай ниитын зургаанууд боложо, удаа дараалан хубилха гол замуудай нэгэн юм.

Тиимэһээ зорилго юуб гэхэдэ, Соведүүдые саашадаа бүхы талаарнь бэхижүүлхэ, тэдэнэй үүргые дээшэлүүлхэ, олониитэтэй холбоо барисааень бэхижүүлхэ шухала. Тиимэ тула Соведүүдтэ һунгалтын болохо бүри мүнөө депутадуудай дүрбэнэй гурбан хубиһаа бага бэшэнь шэнээр һунгагдадаг юм. Соведүүд бусад ниитын организацинуудһаа ямар илгаатайб гэхэдэ, үргэн ниитэ арадые нэгэдүүлдэг организаци байһан хадаа, олон миллион хүнүүдые гүрэн түрын хүтэлбэрилгэдэ хабаадуулдаг юм. Тиин 1961 ондо ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалтаар 1 миллион 822 мянган депутадууд һунгагдаһан байгаа. Гансахан манай республикада 7 мянга тухай депутадууд гүрэн түрын ажал ябуулжа байна. Мүн Соведүүдтэй хамта олон тоото һайн дуранай комиссинууд, комитедүүд, штатнабэшэ инструкторнууд гэхэ мэтэ эдэбхитэд ажал ябуулдаг гээшэ. Манай Буряадай республика дотор 879 саг үргэлжын комисси, худалдаа наймаанай штатнабэшэ 17 таһаг, промышленностиин гурбан таһаг, хэдэ мянган эхэнэр эдэбхитэдые нэгэдүүлһэн 634 эхэнэрэй совет, 20 мянга гаран эдэбхитэдые нэгэдүүлдэг арадай 438 дружина, нүхэдэй 648 сүүд хүдэлнэ.

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха үедэ ниитын организацинуудай (профсоюз, комсомол, кооперации болон бусадай) үүргэ саашадаа улам дээшэлнэ. Захиргаанай һургуули, ажахые эрхилхэ һургуули коммунизмын һургуули мүн гэжэ В. И. Ленин профсоюзые нэрлэһэн юм. Хэдэ миллион хүдэлмэришэд, алба хаагшадые нэгэдүүлдэг гол ехэ ниитын организацинуудай нэгэн болоһон профсоюзууд ажахыда улам ехэ нүлөөтэй боложо байна. Гүрэнэй засагай зургаануудай урдань дүүргэжэ байһан олохон уялганууд эдээндэ дамжуулан үгтэнхэй. Жэшээлхэдэ, гүрэн түрын засагай зургаан байһан физкультура ба спортын комитедэй орондо һайн дуранай спортын бүлгэмүүдэй союз байгуулагдаа. Тэрэшэлэн санаторно-курортно хэрэг профсоюзуудай мэдэлдэ үгтөө, хүнүүдэй эрхэ, ашаг туһые хамгаалха, ниитын ёһо журам сахиха талаар гүрэнэй захиргаануудай олохон үүргэнь профсоюзуудта, мүн ниитын бусад организацинуудта үгтэһэн байна. Эдэ бүгэдэ хадаа ниитын эмхинүүдэй үүргын дээшэлжэ байһые гэршэлнэ.

Мүн залуушуулай коммунис союзай үүргэ улам дээшэлнэ. Партиин Программа соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Совет арадай коммунизмын түлөө хэжэ байгаа тэмсэлдэнь залуушуул бүтээмжэ ехэтэй, зохёохы хүсэн болоно гэжэ парти тоолоно». Манай залуушуул — олон мянган хүбүүд, басагад—арад зондо ехэ аша туһа хэхые эрмэлзэн, гайхамшаг шэн зориг, баатаршалга гаргана.

Коммунис общество гээшэмнай тон нарин эмхидэлтэй, байгаалиие мэдэлдээ абахын тула саг үргэлжэ ехэ юумэ хэжэ байдаг, эрдэм техникые айхабтар түргэнөөр хүгжөөдэг общество юм.

Советскэ Союзай Коммунис парти олониитэтэй нягта холбоо барисаатай, совет обществые ударидан хүтэлбэрилэгшэ байһан туладаа ажалшадай олониитын организацинуудай хүтэлбэрилхы гол хүсэн болонхой. КПСС хадаа коммунизмын түгэс бүрин илалта туйлахын тулада арад түмэнэй зохёон байгуулхы ажалые залан ударидажа ябана.

Д. МУНКОЕВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

„Советскэ Союзай шэнэ илалта“

ЛОНДОН, октябриин 18. (ТАСС). «Советскэ шэнэ ракетэнүүд сагаалсаяа тудаба», «Ородуудай угаа мэргэн буудалга» гэһэн гаршагуудтайгаар Номгон далайн түб руу советскэ олон шататай ракетэнүүдэй амжалтатайгаар табигдаһан тухай Англиин газетэнүүд мэдээсэнэ. Эдэ туршалгануудые «Советскэ Союзай шэнэ илалта» гэжэ нэрлэхэ зуураа, «Дэйли скетч» гэжэ газетэ иигэжэ онсолон тэмдэглэнэ. «Түрүүшын туршалгын хэгдэхэдэ, энэ шэнэ олон шататай замбуулинай ракетэ 7 500 миль (12.000 километр) ниидэжэ, Номгон далай дээрэ унаха ёһотойл газартаа сэхэ ошожо унаа.

Ракетэнүүдые табилга замбуулинай дайдые саашадаа шэнжэлхэ программатай холбоотой гэжэ найдажа байһан тухайгаа газетэнүүдэй шэнжэлэгшэд элирхэйлэн мэдүүлнэ. Эдэ ракетэнүүдые «һарада ошохо» ракетэ гэжэ «Дейли мейл» газетэ нэрлэһэн байна. «Дейли геральд» газетын научна шэнжэлэгшэ Н. Ллойд эрдэмтэдэй һанамжые үндэһэ болгон иигэжэ мэдүүлнэ. Эдэ ракетэнүүдые туршалга «замбуулинай дайдые шэнжэлэлгэдэ шэнэ үрэ ехэтэй амжалта туйлаха ябадалай эхиниинь боложо үгэнэ».

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-10» гэжэ шэнэ хэмэл одоной Советскэ Союзда табигдаһан тухай мэдээсэлнүүдые газетэнүүд мүн лэ толилно.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн комитедүүдтэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 17. ТАСС-ай корреспондент В. Петрусенко иигэжэ дамжуулна:

Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXII сессиин Нэгэдэхи (Политическэ) комитедэй октябриин 16-най үдэрэй заседани дээрэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Ядерна зэбсэг туршалгые 1963 оной январиин 1-һээ болюулха тухай Мексикын оруулһан дурадхалые үгэ хэлэгшэд бултадаа зүбшөөгөө. Ядерна туршалга болюулха тухай асуудалаар бэеэ абанги 8 гүрэнэй меморандумые дэмжэнэбди гэжэ Бирмын, Болгариин, Цейлоной болон Ирагай түлөөлэгшэд хэлээ. Тус меморандум буу зэбсэг хуряаха талаар 18 гүрэнэй түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн комитедэй үзэмжэдэ табигдаһан юм. Латиин Америкэдэ атомна зэбсэггүй зоно байгуулха шухала гэжэ Чилиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Нэгэдэхи комитедэй хүдэлмэридэ Ассамблейн бүхы делегацинууд гол анхаралаа хандуулна. Комитедэй заседаниин боложо байһан залай һууринуудые хүн зон хододоо хүсэдөөр эзэлнэ. Энэ хадаа ядерна туршалга болюулха асуудал шиидхэлгэдэ туһалхые элдэб оронуудай оролдодог байһанда Америкын олониитын ехээр һонирходог байһые харуулжа үгэнэ. Зүгөөр ООН-ой Генеральна Ассамблейн XVII сессиин энэ шухала органой хүдэлмэри тухай Америкын хэблэл уншагшадтаа оройдоошье мэдээсэнэгүй.

**

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 18. (ТАСС). ООН-ой Генеральна Ассамблейн XVII сессиин комитедүүд үсэгэлдэр хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлээ.

Экономическа болон финансова асуудалнуудай талаар комитедэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Боливиин, Пакистанай, Индиин, Суданай, Ирагай түлөөлэгшэд худалдаа наймаанай талаар уласхоорондын конференци зарлаха гэһэн һанамжые дэмжээ.

Англиин, Голландиин түлөөлэгшэдэй үгэнүүдтэ харюу болгон үгэ хэлэхэдээ СССР-эй делегат Г. П. Аркадьев иигэжэ заагаа. Колони эзэлэгшэ гүрэнүүд хүгжэлтэ багатай оронуудта туһаламжа үзүүлхэ тухай хооһон шашалдаа гаргахын орондо, монополинуудай дээрмэдэн абаашаһан баялигуудые эдэ оронуудта гэдэргэнь бусааха зэргэтэй байгаа. Африкын арадуудые США-гай, Англиин, Голландиин, бусад баруун гүрэнүүдэй тоножо дээрмэдэжэ байһыень харуулһан тодорхой мэдээнүүдые советскэ делегат дурдаһан байна. Жэшээлхэдэ, Англиһаа Африкада байдаг ашагта малтамалнуудай 27 компани дэлхэйн хоёрдохи дайнһаа хойшо өөһэдынгөө ашаг олзые 5—10 дахин ехэ болгоо.

Социальна, гуманитарна, соёл культурын асуудалай талаар комитедэй заседани дээрэ Малиин, Англиин, Израилиин, Болгариин, Бельгиин делегадууд үгэ хэлэхэдээ, эрдэмдэ һургаха, буу зэбсэг хуряаха, социальна болон экономическа түсэблэлгэ хэхэ асуудалнуудаар ООН-ой дүүргэхэ үүргэ тухай һанамжануудаа мэдүүлээ. Харгалзалгын асуудалнуудай талаар комитет Урда Родезиһээ бэшэг баригшадай һанамжые шагнаа.

Аюултай туршалганууд

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 18. (ТАСС). Америкын түби хоорондын, хатуу түлишөөр хүдэлдэг «Минитмэн» гэжэ баллистическэ ракетын ээлжээтэ туршалга Канаверал хушуун дээрэ үсэгэлдэр үдэшэ хэгдээд, ехэ аюул тохёолдоо. Ракетэ газар дорохи худагһаа гэмгүй һайнаар гараһан аад, хожомынь Атлантическа далай тээшэ шэглэн ниидэхын орондо полигоной түб дээгүүр тиимэ ехэ дээрэ гарангүйгөөр Флорида тээшэ шэглэн ниидэжэ, тэндэ байгшадые бултыень ехээр айлгаа.

«Минитмэн» ракетые США-да «түргэнөөр тэһэрдэг ракетэ» гэжэ нэрлэдэг юм. Полигонһоо өөдөө гаража эхилһээр 8 секундын үнгэрөөд байхада энэ ракетэ тэһэлэгдээ. Ракетнэ бааза болон дүтэ шадарайнь районууд дээрэ дүлэтэн шатажа ябаһан түлишэ болон тэһэрдэһэнүүд бороо шэнгеэр адхаржа ороо. Үдэшын тэнгэри үдэрэйхи шэнгеэр яларан гэрэлтээ. Репортёрнуудай хэлэһэнэй ёһоор бааза дээрэ үдэр мэтэ гэрэлтэй болоо. Городок болон бааза дээрэ олон газарта түймэр болоо.

Түймэрэй болоходо, ниидэлгын талмай дээрэ байһан «Юпитер» гэжэ баһа нэгэ ракетэ ехээр гэмтээ. Тусхай тушаалта хүнүүдэй баталамжын ёһоор «Юпитер» ракетэ ехээр гэмтэһэн дээрэһээ табигдахын аргагүй болоһон байна. Хэдэн неделиин үнгэрөөд байхада «Минитмэн» хэрэглэгдэхээр бэлэн болохо гэжэ тухайлагдадаг байһан юм гээд ЮПИ агентство мэдээсэнэ.

Энэ тэһэлэлгэ «ракетын талаар угаа ехэ аюултайгаар урагшагүйдэлгын нэгэниинь болоно» гэжэ ЮПИ агентствын корреспондент тоолоно.

ГАПРИНДАШВИЛИ—ДЭЛХЭЙН ЧЕМПИОН

МОСКВА. Эхэнэр шатаршад Елизавета Быкова Нона Гаприндашвили хоёрой дунда дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөнэй ээлжээтэ—арба нэгэдэхи уулзалга үнгэргэгдөө.

Сагаанаар наадаһан Быкова мүрысөөнэй эхилэн сасуу муу ябадалнуудые хэжэ, бодонуудаа хүлгүй болгоо. Булюу байдалаа һамбаашалһан Грузиин шатаршан бэрсэнүүдээ һэлгэлсэһэнэй удаа, шанга добтолгонуудые хэжэ, нүгөөдэеэ тухашаруулаа.

Эдэнэрэй уулзалга 45-дахи ябадалда хойшолуулагдаһан байгаа. Эндэ Гаприндашвили нэгэ үлүү хүбүүтэй, шүүхээр болонхой.

**

—Дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө наадаһан шатаршадай—арба нэгэдэхи уулзалгада хойшолуулагдаһан партидаа үргэлжэлүүлэнгүй шүүгдээб гэжэ дэлхэйн чемпион Елизавета Быкова мэдэрээ,—гээд мүрысөөнэй главна судья Нина Грушкова-Бельская (Чехословаки) ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсээ.

Тиигэжэ 21 наһатай грузиин шатаршан Нона Гаприндашвили 9:2 тоотойгоор Быковае шүүгээ.

Зураг дээрэ: (зүүн гар... Улаан-Үдын оёдолой фабри... коммунис ажалай ударни... Эльвира Соколова, Полина ... новьсва. Клавдия Аржу... Светлана Мариновская гэ... ажалайнгаа һүүлээр.

Н. Сафроновой фото.

Дүрбэһөө—дүрбэ

Гурбадахи уулзалга ши һаа ши, би һаа би гэһэн янзатайгаар үсэд шанга тулалдаагаар дүүрэбэ. Хоёр жэлэй урда республикын шатаршадта хододоо очко «бэлэглэдэг» Людмила Будаева басагамнай мүнөө ташха ондоо болошоо. Нэгэшье хүндэ һуужа, шүүгдэжэ үгэнэгүй. Энэ уулзалгадаа Радченкотой наадахадаа арбан хоёрдохи ябадалдаа мориень, удаань хүбүүень эдихэ арга боломжонуудтай байһан аад, харин тэдэ бүгэдые орхижорхёод, ноёндонь забда зали үгэнгүй, добтолһоор добтолоод шүүжэрхёо. Гармаева Улымжиеватай наадахадаа зарим хүбүүдээ үгэжэ байжа байдалаа һайжаруулаад, һүүлээрнь амарханаар илалта туйлаба. Комлева, Бережковатай хараар наадаад, бодо хүбүүдэйнгээшье талаар ехэ булюу болоһон байгаа. Теэд энээгээрээ һанаагаа амаршоод, өөрынгөө ноёые хамгаалхаяа мартаад, нүгөөдынгөө ноёндо добтолхо бэлэдхэл хэжэ байһаар, өөрөө шүүгдэшэһэниинь халагламаар. Травкина шүүхээр ябажа байтараа, гэнэдэжэ Даниловада шүүгдэбэ. Неродова Вагинае, Бадмацыренова Ирдынеевае, Кочержинская Чекмаревае, Коновалова Синяковае, Ачитуева Собенниковае шүүгээ.

Нааданай дүрбэдэхи уулзалгын болоходо нэгэшье наадан тэнсэлгээр дүүрээгүй. Даруухан зантай, даамайхан бодолтой, залуу басаган Будаева шадамар бэрхэ наадалгаараа баһал хүнүүдые ехээр һонирхуулаа. Өөрөө гурбадахи зэргын шатаршан мүртөө хоёрдохи зэргын үнинэй шатаршан Вагинатай бодоёо андалдажа, байдалынь муудуулаад, нэгэ хүбүүень эдибэ. Һүүлээрнь үлүү хүбүүгээ бэшэ хүбүүдтэеэ урагшань түлхижэ, тэргэ тэмээн хоёртоёо эблээд, Вагинагай ноёыень хүдэлгэнгүй байра дээрэнь «шабардуулаа». Радченко нэгэ ябадалай мат харангүй, Ирдынеевада шү... дэбэ. Эгээн залуу шатарша... режкова нэгэдэхи зэргын ... таршан Коноваловатай ни... удаан, тон шангаар тула... башье, бодо ду... тай болоһон ду... һээ шүүгд... Улымжиева Кочержинска... хараар наадахадаа яра... байдалаа һайжаруулаад, ... лээрнь хүсөөрөөшье б... байдалтай болоод, тэ... шүүгдээб гүүлэхэ баатай... гоо. Түрүүлжэ ябаһан Гар... ва Неродова хоёрой на... шатаршадай анхаралые ... татаһан байна. Неродо... бүхы наадалгынгаа үедэ... нягта ябадалнуудые хэжэ... һан аад, харин һүүлэй һ... хоёр гурба дахин алдуу ... Гармаевадаа шүүгдэбэ. Че... рева Диденкые, Ко... Травкинае, Бадмацы... Ачитуевае, Синякова Да... вае шүүгээ.

Дүрбэн уулзалгын уда... бэһөө дүрбэн очко абаһа... сама Гармаева түрүүлжэ ... на. Гурба хахад очкотой ... мила Будаева хоёрдохи ... шадаа гурба гурбан оч... Бадмацыренова, Конов... Улымжиева гэгшэд гурб... һууринуудые эзэлэнхэй.

Б. Цыде...

Булад хайлуулгаар Советскэ Союз США-е ахижа гараба

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 18. (ТАСС). ТАСС-ай корреспондент Г. Фримэн иигэжэ дамжуулна: Советскэ Союз энэ оной гурбадахи кварталда Холбоото Штадуудайхида орходоо ехэ булад хайлуулжа гаргаа. Энээн тухай түмэрэй болон буладай институдай мэдээнүүд гэршэлжэ үгэнэ. Тэрэнэй ёһоор США-да гурбадахи кварталда 18.615 мянга шахуу метрическэ тонно булад хайлуулагдаа. Энэ үе соо Советскэ Союзда 18.900 мянган метрическэ тонно булад гаргагдаһан байха юм.

Экономикын энэ шухала һалбаряар гурбадахи кварталда Холбоото Штадуудые Советскэ Союзай ахижа гараһан баримта юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, советскэ металлургическа промышленность түргэнөөр хүгжэнэ, тиихэдэ Холбоото Штадууд үйлэдбэриингөө бүхы хүсэнүүдые хүсэдөөр ашаглажа шаданагүй.

Кубада эсэргүү түсэбүүд дэмжэгдэнэгүй

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 18. (ТАСС). Амгалан тайбан үедэ Кубатай худалдаа наймаа эрхилэлгые хүсэдөөр хорихо аргагүй гэжэ Англи тоолоно гээд Великобританиһаа США-да байдаг элшэн сайд Дэвид Ормсби-Гор мэдүүлээ.

Кубада эсэргүүгээр Холбоото Штадуудай зохёожо байһан түсэбүүдэй өөһэдэйнь дүтын союзнигуудайшье зүгһөө дэмжэгдэдэггүй байһые харуулһан энэ мэдүүлгые Филадельфидэ болоһон пресс-конференци дээрэ Ормсби-Гор хэлэһэн байгаа. Тэрэ хоёр хоногоор тэндэ аяншалжа ошоһон байгаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Санада экономическа зүблөөн болохонь

КАИР, октябриин 18. (ТАСС). Экономическа хойшолуулашагүй асуудалнуудые, тусхайлбал, Йеменэй түбэй банк байгуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада үнгэргэгдэхэ зүблөөндэ хабаадахын тулада ойрын арбан үдэрэй турша соо Санада ерэхыень Йеменэй ажал хэрэгэй хүнүүдэй түлөөлэгшэдые Йеменэй премьер-министрэй орлогшо эль-Бейдани үсэгэлдэр уряа. Зүблөөндэ хабаадагшадай оруулһан дурадхалнууд экономическа хүгжэлтын түсэб зохёолгодонь революционно правительствада туһалха гэжэ эль-Бейдани мэдүүлээ.

ҺЭРГЭЭН БОДХОГДОҺОН ХОТО

БЕЛГРАД, октябриин 18. (ТАСС). 1944 оной октябриин 20— Югославиин ниислэлэй ажабайдалдахи түүхэтэ үдэр болоно. Совет сэрэгүүд Югославиин Арадай-сүлөөрэлгын армиин частьнуудтай хамта энэ үдэр гитлеровскэ булимтарагшадай һүүлшын частьнуудые городһоо түрин намнажа гаргаа һэн.

Дайнай үедэ Белград угаа ехээр һандарһан байгаа. Гэр байрануудайнь гурбанайнь нэгэ хубиһаа олониинь үшөө 1941 оной апрельдэ гитлеровскэ бомбонуудай унахада һандарһан байгаа. Транспортань хүдэлхэеэ болиһон, олонхи завод, фабрикануудынь һандаргагдаһан байгаа бшуу. Сүлөөлэгдэһэн город сааша саашадаа һэргээгдэжэ эхилээ һэн.

Промышленность шэнээр байгуулагдаа. Городой захануудаар машина бүтээлгын, металл болбосоруулдаг, химическэ, бүд нэхэлгын предприятинууд баригдаа.

Белград Югославиин соёл культурын түб гэжэ тоологдохо ёһоороол тоологдоно. Үнгэрһэн 18 жэлэй турша соо эндэ шэнэ һургуулинууд, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд, библиотекэнүүд, музейнүүд, театрнууд нэмэжэ баригдаа. Мүнөө Белградай дүрбэн хүн бүхэнэй нэгэниинь һурадаг.

Город бүри ехэ боложо эхилээ. Сава мүрэнэй зүүн эрьедэ «Шэнэ Белград» бодхогдожо байнхай. Тэндэ 250 мянган хүн ажаһууха юм.

Белградай хүн зон городой сүлөөлэгдэһэн ойе баяр баясхалантайгаар тэмдэглэхэ бэлэдхэл хэжэ байна.

Сомалиин экономическа хүгжэлтын түсэбүүд

МОГАДИШО, октябриин 18. (ТАСС). Экономикын талаар правительствын хэжэ байһан ажал ябуулгада зорюулагдаһан үгэ ороной Национальна суглаанай заседани дээрэ Сомалиин Республикын премьер-министр Шермарк хэлэһэн байна.

1963 оной финансова жэлдэ бюджедэй орошо 135 миллион сомалиин шиллинг, тайлбарилан хэлэбэл, 1962 онойхидо орходоо 16 мянган миллион шиллингээр ехэ байха гэжэ түсэблэгдөө гээд Шермарк мэдээсээ.

Хүгжэлтын нэгэдэхи табан жэлэй даабарита тоонууд энэ жэлэй эсэс багаар бэлэн болохо, түсэбэй дүүргэлтэ 1963 онһоо эхилхэ гэжэ Шермарк тэмдэглээ. Советскэ Союзай уриһаар үгэһэн мүнгэ зөөреэр хлопок, тоһото ургамалнуудые тариха гүрэнэй хоёр ажахы байгуулагдаха гэжэ премьер-министр хэлээ.

Промышленна барилгануудай түсэбүүд тухай хэлэхэдээ, Шермарк иигэжэ мэдээсээ. Советскэ Союз Сомалида загаһанай завод, мяханай комбинат, һүнэй продуктнуудай завод барижа үгэхэ юм. Чехословаки цементын завод барижа үгэхэ. ФРГ-гэй туһаламжаар бүд нэхэдэг фабрика баригдаха.

Гүрэнэй мүнгэ зөөреэр промышленна томо предприятинуудые бариха хэмжээнүүдые правительство абажа байнхай гэжэ Шермарк хэлээ.

Йемендэхи байлдаан

КАИР, октябриин 18. (ТАСС). Йеменэй правительственна сэрэгүүдэй болон Аль-Джауф шадар Йеменэй газар дээрэ шурган ороһон Саудовска сэрэгүүдэй хоорондо үсэгэлдэр шанга тулалдаан болоо гэжэ МЕН агентствын Санада байдаг корреспондентдэ Йеменэй Республикын премьер-министр Абдалла ас-Саляль мэдүүлээ.

Энэ байлдаанда Йеменэй сэрэгүүд шиидхэхы удха шанартай илалта туйлаа. Саудовска сэрэгүүд Тарфа шадар Саудовска Аравиин газар руу түригдэн ороһон байна. Дайсанай талаһаа 30 хүн алуулаа, 50 хүн шархатаа. Йеменэй сэрэгүүдэй гурбан солдат алуулһан байна гэжэ Саляль хэлээ.

ЗУРАГЛАЛ

ШАРХАТАҺАН БААБГАЙҺАА 10 АЛХАМ

Хөөрхэн жаахан нямняа сэсэгүүд хумиржа, хүдөө нютагаа хоншуун үнэрөөрөө хангалтуулһан ая гангыншье үнэр бууража, зунай һайхан саг үнгэрбэ. Ябаһан лэ газарта атар тарган малнууд, хуряагдаһан ногооной хөөбэрилһэн узуурнууд, аятай зохидоор зурын хадагдажа байһан алтан таряанай долгилһон залаанууд яагаашье гоёб даа. Тарган намарай түрүүшын үдэрнүүд...

Иимэ һайхан сэдьхэл бодолоор эзэлэгдэжэ, хүрхэгэр сээжэ руугаа хүхюун амисхал хомхойгоор һорожо һууһан Буда хирэ-хирэ болоод лэ хүнды жалга руугаа хёрхоор хараашална. Тэрэние тойроод —аяар тэрэ малаан хадын оройе шүүрэн, тээ тэрээхэн жалгын эхеэр малнуудынь хагда ногоондо атарлажа ябана. «Тарган даа, минии малнууд. Байза тээмэндэ арба гаран сар тушааһамни булта шахуу эрхим сэгнэлтэтэйгээр абтаа, хоёрынь лэ дундаһаа дээшэ шэгнүүртэй байшоо бэлэй гү?!» гэжэ бодохо зуураа, юундэшьеб, харайн бодожо, хадынгаа үбэрэй орой өөдэ зүдхэбэ. Хэбэрынь, баруун хярын оройгоор тонгойжо байһан нара харахадаа малаа бэлшээриһээнь бусаахаяа яараа ха.

Гулдагар тарган сарнууд жалга руугаа субажа эхилбэ. Тээ тэрэ оройгоор «һэшэ, һай...» гэһээр Буда абга доошоо орожо ябатараа, юундэшьеб зог татажа, хажуу тээшээ шэртээд байшана. Зүүн хажуугаарнь бөөгнэрһэн жэжэхэн уляангир соогуур гүрөөһэнэй жаахан толгой жэшэгэлзэн үнгэржэ, Буда абга шанаагаа эльбэн, «ай баарһан даа, энэшье амитан алтан намараа атар тарганаар угтаһандаа аляархажа ябаа юм бэзэ» гэжэ бодоо хэбэртэй, миһэрэн, урагшаа гэшхэлбэ. Тииһээршье малаа хуу баранинень голлуулжа, жалгынгаа түргэн урасхалта горхо гарахын тула гуталаа тайлахаяа һуухынгаа тэндэ, Буда Ринчинов айхабтар ушаралтай тохёолдошобо.

Бугаригта горхоной саахана гараһан малынь гэнтэ хөөрсэгэнэлдөөд, мөөрэлдөөд, зүг бүхэн тээшээ таран гүйлдэшэбэ. Үхэрэй муухайгаар бурхирхэ абяан дуулдажа, Буда гуталаашье тайлангүй, түргэн урасхалта горхоёо бүһөөрөө татуулан гарашаба. Тэрэнэй хэды алхаад, хажуу тээшээ харахадань бүтүү бургааһанай хажууда эрхим тарган сарыень бартахи унажархёод, дала мүрыень химэлжэ ябаба. Түр зуура Будын шарай хубилжа, үһэ зүһэнь үрзыхэдэл гэнэ. «Ай, шүдхэр. Хайран сарыем» гэхыншье тэндэ буугай абяан тад лэ гэшэбэ.. «Нэхыгээ хэдэржэ, нэгэндээ нэтэрһэн» бузар томо баабгай мэгдэһэндээ сарай нюрган дээрэһээ хуу халин унажа, хоёр хүл дээрээ бодон, иишэ тиишээ хараашална, унхидана. Һарнагар томо хамарнуудынь шуухирна. Тайгын эзэн малшан хоёрой хоорондо табин алхамшье болохогүй зай. Агшан зуура 4-5 алхам урагшаа хэһэн Будые баабгай обёоржо, тэрьелэн гүйжэрхибэ. Мэтэр дунда, буугай абяан хоёрдохёо ой тайгаар зэдэлшэбэ. Үшөө нэгэн, үшөө... Хойноһоонь намнажа ябаад, хэдэн удаа буудажархиһан Буда бартахиин харгые боогоод гүйжэрхибэ. Уданшьегүй бартахишье буугай хараада орожо, дүрбэдэхи туулган һомо даангүй мухаришаба. Хоро үһөөгөөр бусалшаһан малшан хажуудань гүйжэ ошоно. Тэрэ зуура, хулгайша бартахи шэхэ дүлиирүүлмээр хашхаржа, хоёр нюдэеэ бэлтэлзүүлһээр урдаһаань бодохоо һанана. Оройдоол арбаад метр газарһаа буудагдаһан табадахи туулган һомон шэхэ узууртань тудажа, бартахишье газар тэбэршэбэ. Хэды минутын үнгэрэмсөөр таби наһа найнгаа хори шахуу жэлые мал адуулжа, ой тайгаар үнгэргэһэн Буда Ринчинов тайгын эзэнһээ үһөөгөө абаһандаа, зүрхөө даран тамхилжа һуугаа һэн.

«Дархан Буда» гэжэ Үлэгшэн нютагтаа алдаршаһан Буда Ринчинов колхоздоо үни удаан саг соо түмэршэ дарханаар ажаллаһан намтартай. Тииһээр малшан болохо гэһэн хүсэлдэ эзэлэгдэжэ, мэнэ тэрэнээ бэелүүлээ һэн. Тэрэ гэһээр хори шахуу жэлэй туршада гэр бүлөөрөө буруу, хашараг түлжүүлжэ ябі... Үнеэд болгогдохо гун... шье, гүрэндэ тушаагдах... нуудыешье тэрэ харуу... томо болгоо. Мүнөө ха... байһан 80 шахуу сарну... булта тобир тарганаар ... жаанда ороо.

—Энэл үедэ малай хүс... мирые буулгахагүйн ту... таха нойргүйгөөр аж... хэрэгтэй,—гэжэ Буда Р... нов богонихоноор аад, то... зэгы удхатайгаар хөөрэ... Хэлэһэн үгэеэ ажал ... харуулдаг нүхэр Ринчи... жэлэй дүрбэдэхи квар... мүн эрхэ жэлэй нэ... кварталда гүрэндэ туш... ха малнуудайнгаа шэг... сүүдхэдээ 800—1000 грам... нэмээхэ уялгатай. Эгэ... гэжэ, малаа һүниин бэ... дэ—голдо оруулха гэж... хадань зайгүул бартах... ралдажа, эрэлхэг зо... малшанда дарагдаа ха...

М. Мунко...

Захааминай аймаг, Үлэгшэн нютаг.

Баунтын «Путь к коммунизму» колхозой түрүү ангуушадай нэгэн —эвенк Наиканчин агнууридаа гарахынгаа урда тээ.

Г. КОНЕВИНОЙ фото.

Гидрометбюрогой мэдээ... ёһоор, мүнөөдэр республи... най бага зэргэ үүлэтэй б... һан орохогүй. Зүүн зүгһөө... наар һалхилха. Улаан-Үдэ... үглөөгүүр 8—10 градус... үдэртөө 9—11 градус ду... лохоор багсаагдана.

Октябриин 21—25-ай ... нүүдтэ республика дотор... шэг байха, саһан оро... бүхэнһөө һулаханаар ... Һүниндөө хойто ... 17—22, бусад аймагууд... градус хүйтэн, үдэр... аймагуудта гурбан град... һөө хоёр градус ду... аймагуудта 5—10 град... байхаар хүлеэгдэнэ.

Редак...
Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефону...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 28. ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32, зам. редактора ... ответ. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни и про... — 24-74, сельского хозяйства и советского строительства ... промышленности, транспорта, информации — 35-14, ... литературы и искусства — 34-05, писем и рабселькоров ... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалтерия ... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ... Бурятской АССР.

Н00587. Зак № 57...

БУРЯАД ҮНЭН
4-дэхи нюур
1962 оной октябриин 20.